

LIETUVIŲ
DIENOS

**CHICAGOS BURMISTRAS M. H. KENNELLY
LIETUVIŲ KONGRESE
TARP L. ŠIMUČIO IR A. RUDŽIO**

TURINYS

CONTENTS

Dr. A. Trimakas, SUAKTYVINTINAS LAISVINIMO DARBAS	3
BENDRADARBIAVIMAS, O NE SAVITARPIO KOVA, pasikalbėjimas su dr. P. Pamataičiu	5
J. Cicėnas, OMAHOS LIETUVIAI	8
A. Gražiūnas, ŠVITRA MOKOS AUGINTI SŪNŲ	10
Vladas Šlaitas, SU PASKUTINIAIS BULVIENOJAIS; NIEKUR JIS NEPABĖGO	11
St. Lušys, VLIKo ATSIRADIMAS IR DARBO PRADŽIA	12
KĄ VEIKIA SKAITYTOJAI	16
THERE IS A FUTURE FOR LITHUANIA	17
LITHUANIAN SCORES WITH WOODCUTS	19
DISTINGUISHED LITHUANIAN WOMEN'S CLUB	20
LITHUANIANS MAKE NEWS	21
LITHUANIAN AFFAIRS IN THE U. S. PRESS	22

Juozas VITĖNAS	Vyr. Redaktorius / Editor-in-Chief
Leonardas VALIUKAS	Vyr. Redaktoriaus Pavad. / Managing Editor
Milton C. STARK	Angliškos dalies redaktorius / Editor of English Section
Povilas PUZINAS	Redaktorius-dailininkas / Art Editor
Juozas KOJELIS	Literatūros sk. redaktorius / Literature Editor
Redaktoriai atskirose vietose / Assistant Editors — VL. ADOMAVIČIUS, Athol, Mass.; A. BAJORINAS, Toronto, Ont., Canada; J. IGNATONIS, Chicago, Ill.; V. ROCEVIČIUS, Cleveland, Ohio; C. SURDOKAS, Baltimore, Md.; A. ŠALČIUS, New York, N. Y.; A. VINGIS, Melbourne, Australia; V. VOLERTAS, Philadelphia, Pa.; V. ŽVIRZDYS, Madison, Wisc.	

Antanas F. Skirius, leidėjas / Publisher

Juozas URBONAS	Administratorius / Business Manager
----------------------	-------------------------------------

Straipsniai, prie kurių yra pažymėtas autorius arba pridėti jo inicialai, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę.

The opinions expressed in signed or initialed articles are not necessarily those of the Editors.

Redakcijos ir administracijos adresas:
Address all Editorial and Subscription Mail to
9204 S. BROADWAY, LOS ANGELES 3, CALIF
Phone - PL. 4-1377

“LIETUVIŲ DIENOS” yra sujungtos su “KALIFORNIJOS LIETUVIŲ”
“THE LITHUANIAN DAYS” is combined with “CALIFORNIA LITHUANIAN”

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn. / Published monthly, except July and August
Atskiro numerio kaina 45 centų Single Copy 45c
PRENUMERATA metams — \$4.00 bet kokiam pasaulio krašte. GARBĖS PRENUMERATA \$10.00
SUBSCRIPTION \$4.00 per year in any country of the world. HONORARY SUBSCRIPTION \$10.00

Entered as Second Class Matter June 7, 1950 at Los Angeles, Calif. under the Act of March 3, 1879

This Month's Cover

M. H. Kennelly (center), Mayor of Chicago, greets Lithuanian American Council National President L. Šimutis at Congress in Chicago (Nov. 27-29). Right: A. Rudis.

Photo by V. Noreika

Back Cover

Don Varnas Post Legionnaires open meeting of Lithuanian American Congress with display of the Lithuanian and American colors (Nov. 27-29), Chicago, Ill.

Photo by V. Noreika

“LIETUVIŲ DIENŲ” PLATINTOJAI

JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE:

Athol, Mass. — J. Benešiūnas
Baltimore, Md. — K. Bradūnas; A. Česonis
Boston, Mass. — Rev. J. Klimas; S. Minkus; A. J. Jokubaitis
Brockton, Mass. — F. Mandeikis; C. P. Jurgelun; K. Keblinskienė
Brooklyn, N. Y. — “Gabija”; J. Ginkus
Chicago, Ill. — A. Auširienė; J. Karvelis; A. Kartanas; S. Metricks; St. Penčyla; Shimkus; B. Urbonas; A. Valavičius; K. Babickas.
Cicero, Ill. — A. Stasiulaitis.
Cleveland, Ohio — “Dirva”, V. Rocevičius
Detroit, Mich. — P. Polteraitis; “Neringa” Vl. Pauža; Al & Al's Confectionery.
E. Chicago, Ind. — E. Vilutis
Elizabeth, N. J. — P. Kudulis; A. Rudzitis
E. St. Louis, Ill. — A. Vaitkus
Grand Rapids, Mich. — J. Belinis
Harrison, N. J. — kun. kleb. L. Voiciekauskas.
Hartford, Conn. — J. Sekys; V. Nenortas.
Kenosha, Wisc. — V. Gaidelis
Linden, N. J. — A. Liudvinaitienė.
Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas
Miami, Fla. — Kun. A. Tamolunas; C. K. Braze
Newark, N. J. — K. Trečiokas
Omaha, Nebr. — J. Cicėnas; kun. L. Mus-teikis
Pittsburgh, Pa. — Ch. K. Pikiel; Pr. Žilionis
Philadelphia, Pa. — J. Karaška, K. Vidi-kauskas.
Providence, R. I. — K. Čiočys
Rochester, N. Y. — A. Sabaliauskas; V. Zmuidzinai.
Shenandoah, Pa. — J. P. Mačiulis.
St. James, L. I., N. Y. — B. Čeponis
Waterbury, Conn. — V. Vaitkus, J. Gaidys.
Waukegan, Ill. — A. J. Sutkus.
Wilkes-Barre, Pa. — V. Ramanauskas; J. V. Stanislovaitis.
Worcester, Mass. — P. Pauliukonis; “Amerikos Lietuvos”.

KANADOJE:

Bedford, P. Q. — V. Brilvicas
Edmonton, Alberta — V. Taraškevičius.
Hamilton, Ont. — J. Pleinys; E. Gumbelevičius.
Montreal, Que. — P. Rudinskas
London, Ont. — K. Kudukis.
St. Catherines, Ont. — A. Dauginaitė
Sault-Ste-Marie, Ont. — V. Mockus
Sudbury, Ont. — V. Montvilas
Ottawa, Ont. — A. Paškevičius.
Port Colborne, Ont. — J. Skaistys
Toronto, Ont. — V. Aušrotas; J. Kriščiūnas; A. Kuolas; J. Smolskis.
Windsor, Ont. — O. Ražauskienė.
Winnipeg, Man. — S. Bujokas

ANGLIJOJE:

Kun. J. Kuzmickas, 21 Ann Pl., Bradford 5, Yorks;
D. Daunoraitė, 49 Thornton Ave., London W. 4.

AUSTRALIJOJE:

Vl. Balsys, Canberra, A. C. T.; L. Baltrūnas, Melbourne; L. Bartašius, North Geelong; kun. P. Butkus, Sydney; kun. P. Jautulis, Adelaide, S. A.; J. Rugelis, Sydney; J. Skirka, Cabramatta, N. S. W.

PIETŲ AMERIKOJE:

Kolumbija — K. Klastauskas, Medellin; J. Penčyla, Bogota.
Venezuela — Kun. A. Sabaliauskas, Caracas
Argentina — “Argentinos Lietuvių Balsas”, Buenos Aires; V. Kerbelis, Buenos Aires.

LIETUVOS LIETUVOS VIEGYBĖ

LIETUVIŲ
DIENOS

JAV Kongreso Atstovų Rūmų narys Charles J. Kersten (vidury) atsiveikia su Lietuvių Kongreso dalyviais; iš kairės dešinė: Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis, ponja Kersten, JAV valst. departamento pasekretoris D. B. Laurie, ALT pirm. L. Šimutis, kongr. C. J. Kersten, A. Rudis ir vysk. V. Brizgys.
Congressman Charles J. Kersten (center) greets American Lithuanian Congress in Chicago, Ill. Left to right: Lithuanian Consul Dr. P. Daužvardis, Mrs. Kersten, State Department Undersecretary D. B. Laurie, American Lithuanian Council National Chairman L. Šimutis, Congressman C. J. Kersten, A. Rudis and Bishop V. Brizgys. V. Noreikos foto

Suaktyvintinas laisvinimo darbas

DR. A. TRIMAKAS, Brooklyn, N. Y.

Istoriniai vyksmai dažnai užsitęsia dešimtmečius. Kaip tai skaudu bebūtų, dabartinis Lietuvos pavergimas užtruko ir dar nematyti jo greito galo. Tai įpareigoja mus, esančius laisvėje, taip susitvarkyti, kad mūsų kova už krašto išlaisvinimą ilgainiui nenusilptų, nematant laisvės rytojaus, bet priešingai - crescendo augtų, darytųsi vis taiklesnė, planingesnė ir paruoštų užgrūdintą prieauglį tai kovai tęsti, jei dabartinieji kovotojai pavargtų ar dėl amžiaus būtų priversti pasitraukti iš kovos lauko.

Turime visą eilę laisvinimo veiksmų: VLIK, ALT, Lietuvos Laisvės Komitetą ir diplomatus. Jie savo organizacija ir prigimtimi yra skirtingi, bet neturėdami aiškaus savo veiklos plano ir uždavinių pasiskirtymo, dažnai, ypačingai LDS ir VLIK, susikerta. Išvadoje, benarpliodami, kas ką turėtų daryti, praleidžia daug brangaus laiko tuščioms deryboms, kurios visuomenei tiek yra įkyrėjusios, kad kiekviena žinia apie naujas derybas nuvertina ne tikrai jų veiklą, bet ir juos pačius. Gaunasi įspūdis, kad arba tie veiksniai nieko kito nepajėgia, arba nenori, arba gal užsitęsusi tremtis bus juos moraliai palaužusi. Kiekvienu atveju laisvinimo reikalas kenčia ir nieko nedoroma, kad paruošus naujų žmonių tam darbui sustiprinti ir tęsti. Akademiniis jaunimas, kuris turėtų tą pakaitalą sudaryti, vis labiau tolsta nuo tautos kamieno, teisingdamasis, kad jo nieks neįtraukia į bendrą darbą ir nesudaro jam progų pasiruošti ir pasireikšti.

Tokia apgailėtina padėtis paraližuoja visą laisvinimo kovą. Ją reikia neatidėliojant taisyti. Laisvinimo programa, kurios ypatingai pasigendame, turėtų būti planinga, o ne atsitiktinė, dienos įvykių padiktuota. Į įvykius reikia reaguoti, bet tas neatpalaiduoja nuo programos sudarymo. Ji turi būti aiški, ir jos tikslų siekiama ryžtingai, nepaisant kokias kliūtis pasaulio įvykiai beiškeltų.

Kertiniaus tos programos uždaviniais turėtų būti:

- Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymas;
- Lietuvos žemių rytuose, vakaruose ir pietuose apjungimas;
- Užsienio politikos aiškių gairių nustatymas ir diplomatinų ryšių atnaujinimas, kur jų netekome;
- Santykių su gudais, lenkais, ukrainiečiais ir vokiečiais užmezgimas ir palaikymas;
- Bendradarbiavimo formų su Pabaltijo kaimynais suradimas ir santykių su jais stiprinimas;
- Išstudijuoti koks išlaisvintos Europos valstybių junginys ateities Lietuvai geriausiai tiktų: unija, federacija, konfederacija; regioninė (sritinė) ar visuotina ir kokiai jų tektų jau dabar ruošis ir prisidėti prie jų suplanavimo ir išpropagavimo;
- Lietuvybės išlaikymas ir ruošimas planų, kaip, atėjus laikui, ištremtieji ar pasitraukusieji turėtų būti grąžinami į tėvų žemę;
- Kraštui ir gyventojams padarytų karo ir okupacijų nuostolių registracija, kad atėjus laikui būtų galima reikalauti jų grąžinimo;
- Jaunosios kartos įtraukimas į kovą už krašto laisvę ir jos paruošimas atkurtam valstybiniam gyvenimui vesti ir vadovauti.

VLIK ir ALT yra sudaryti visuomenės atstovavimo dėsniu. Lietuvos Laisvės Komitetas - iš žmonių vienai ar kitai politinei grupei artimų. Į šias organizacijas daugiausia atsiliepia tautos balsas ir jos juo seka. Diplomatai, kaip mūsų valstybės suverenumo simbolis, atstovauja, kur jie yra pripažįstami, valstybei. Pirmiesiems šių veiksmų, ypatingai VLIKui, kaip vyriausiam laisvinimo organui, dera ir privalu laisvinimo kovai vadovauti ir nustatyti jo politiką. ALT, parodęs ypatingai paskutiniaisiais metais savo didelį judrumą ir sugebėjimą Lietuvos laisvinimo reikalus ginti šiame krašte, turėtų tą darbą tęsti ir toliau, ypatingai stip-

Dr. A. Trimakas, Brooklyn, N. Y., Seton Hall universiteto profesorius, Lietuvos Laisvės Komiteto narys; žiūr. jo str. 3 pusl.

Dr. A. Trimakas, professor at Seton Hall University and member of Committee for a Free Lithuanian in New York, N. Y. (See his article on Page 3).

rinant lėšų rinkimo vėjus. Lietuvos Laisvinimo Komitetas yra jauniausias iš trijų, bet jau gražiai pasirodė savo sąstato pajėgumu ir darniu bendradarbiavimu su kitais veiksniais. LLK turėtų ateity, kaip ligi šiol, šalia savo informacijos ir studijų darbo, aktyviai dalyvauti egzilių ir kitokiose tarptautinėse organizacijose ir institucijose, tuo būdu išplečiant ir palaikant draugingus ryšius su visomis tautomis. Būdamas pasaulio centre, New Yorke, kur yra Jungtinės Tautos, kas yra labai svarbu, LLK gali daug prisidėti prie mūsų laisvinimo darbo sustiprinimo. Pagaliau, diplomatai - mūsų laimei, kad jų turime, turėtų išplėsti ir sudinaminti savo diplomatinę veiklą. Vien atstovavimo neužtenka. Jie dargi galėtų ir turėtų padėti VLIKui paskelbti egzilinę vyriausybę ir gauti jai kitų tautų pritarimo veikti Lietuvos vardu.

Šiems Lietuvos laisvinimo programiniams metmenims vykdyti yra reikalingas visų veiksmų sklandus bendradarbiavimas. Jo kaip tik pasigendame tarp LDS ir VLIK. Ir tai ne todėl, kad čia nebūtų buvę pastangų, bet todėl, kad diplomatų atstovo dažnai išeita iš savo tiesioginių uždavinių. Valia jam, kaip ir kiekvienam lietuviui, turėti savo pažiūras ir politines aspiracijas, bet neleistina, kad jis jas maišytų į savo diplomatinę veiklą. Jo diplomatinis darbas turėtų būti griežtai atskirtas

nuo asmens pažiūrų ir siekių. Jei tiedu dalykai nebus atskirti, šiedu veiksniai niekada neras bendros kalbos. Tautos laisvinimo byla reikalauja, kad tai neatidėliojant būtų padaryti, arba pasirinkta kita darbo sritis, kuri labiau atitiktų asmenines aspiracijas.

Kita apleista sritis - tai jaunosios kartos paruošimas kovai už laisvę. Čia VLIK turėtų surasti ir žmonių, kurie tam darbui tikėtų ir norėtų pasišvesti, ir progų padėti jiems šioje srityje dirbti. Tą pat tektų pasakyti apie visas politines organizacijas, jos lygiai turėtų tuo susirūpinti ir įtraukti daugiau naujų žmonių į savo veiklą ir pasiūsti juos į savo ar bendruosius organus, centrinius komitetus ir redakcijas. Iš savo pusės akademinis jaunimas pats taip pat turėtų tuo susirūpinti. Mūsų jaunieji per daug jau šalinasi visuomeninio darbo, visaip teisindamiesi neturį laiko. Ne paslaptis, bet liūdnas faktas, kad savo studentijos beveik niekur nematome visuomeniniame darbe: nei PL Bendruomenėje, nei BALFe, nei ALTe ar kitose kultūrinėse bei visuomeninėse organizacijose. Ne visi jų lygiai užimti studijomis. Jau turime gražų jų būrį, kurie yra baigę studijas ar darą doktoratus. Šie turi daugiau laiko, kurį galėtų pašvesti be jokio nuostolio visuomeniniam darbui. Reikia tik pastangų ir noro. Jų

(Perkelta į 16 psl.)

Amerikos Lietuvių Kongreso dalyviai 1953 m. lapkričio 27-29 d.d. Chicagoje.

Delegates to the Congress of Lithuanian American Council at Chicago, Ill., Nov. 27-29, 1953.

Naujoji Amerikos Lietuvių Tarybos Centro Valdyba; viduryje prie mikrofono pirm. L. Šimutis, šalia jo sekr. dr. P. Grigaitis, kairėje antras nuo krašto - vicepirm. adv. A. Olis ir k.
Newly elected members to the Central Committee of the Lithuanian American Council. Center, at microphone: Chairman L. Šimutis and Secretary Dr. P. Grigaitis; left: Vice-Chairman A. Olis and others. V. Noreikos foto

BENDRADARBIAVIMAS, O NE SAVITARPIO KOVA

PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVIŲ REZISTENCINĖS SANTARVĖS AMERIKOS KRAŠTO KOMITETO PIRMININKU DR. P. PAMATAIČIU.

— Kaip vertinate Lietuvių Rezistencinės Santarvės pasiektus rezultatus, pradėjus ketvirtuosius veiklos metus?

— Per paskutinį laikotarpį, kai LRS organizacinis apipavidalinimas užsienyje praves-tas, — nors to pobūdžio veikla siekia dar 1940 metus, pasiektus darbo vaisius tenka įvertinti labai teigiamai. LRS dvasia ir idėjiniai principai skinasi kelią visuomenėje ir stiprėja. LRS organizacija ir spauda auga, jos bendradarbiai aktingai dalyvauja tremties tautinėje veikloje. Tai matomoji LRS darbo sritis. Kitoje, sakyčiau, nematomoje mūsų kovos dėl laisvės veikloje LRS yra pasiekusi itin reikšmingų rezultatų.

— LRS vadovaujantieji asmenys pasisako prieš tremtyje besireiškiančias politines partijas, kaip fikcijas ir skaldančius veiksnius. Klausimą statant toje pačioje plotmėje, ar nemanote, jog panašaus priekaišto nusipelno ir gausūs rezistenciniai sąjūdžiai?

— To mes nedarome. Mes laikomės principo, kad visi lietuviai turi teisę ir yra laisvi steigti organizacijas. Tiesa, kai kurių užsienio lietuvių politinių grupių laikysena nevisada yra buvusi konsoliduojančio pobūdžio ir ne kiekvienos veikla naudingai atsiliepė laisvinimo reikalui ar Krašto interesams. Jų ir svoris labai nevienodas. Mūsų pozityvi kritika tokiais atvejais, mano supratimu, yra buvusi visai vietoj. Tikrąją senųjų ar naujųjų politinių grupių reikšmę nustatys tik ateitis: pati tauta demokratinio rinkimų būdu, kai jau bus laisva.

Iš čia aiški mūsų pažiūra ir į rezistencinius sąjūdžius. Niekam neginčijam teisės steigti rezistencinius sąjūdžius ir esame pasirengę Lietuvos laisvės ir jos atstatymo darbe bendradarbiauti su visomis užsienio lietuvių grupėmis, išskyrus komunistus, ir su visais rezistenciniais sąjūdžiais. Bendradarbiavimą, o

ne savitarpio kovą norėtume matyti visoje tautinėje veikloje.

— LRS yra deklaravusi pasiryžimą bendradarbiauti su visais politiniais sambūriais. Ar

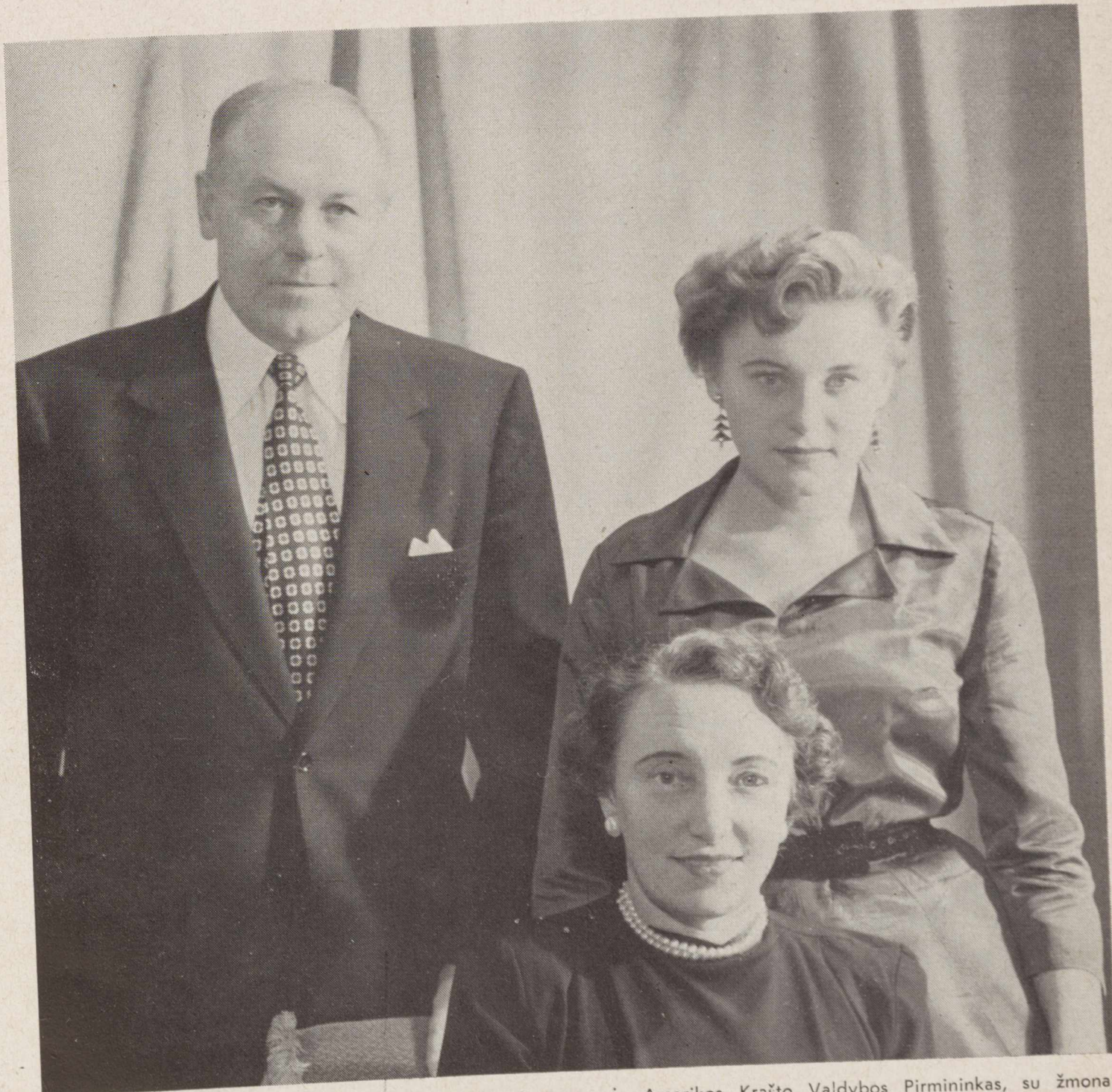
tai įmanoma neįeinant į VLIKą, kuris yra įvairių politinių grupių bendradarbiavimo centras?

— Bendradarbiavimo formos gali būti įvairios. Nematau kiūčių, abipusiškai vadovaujantis gera valia, LRS bendradarbiauti Lietuvos reikalu su politiniais sambūriais, lygiai su VLIKe atstovaujama ar neatstovaujama. Ta institucija — toli gražu ne vienintelė plotmė dirbti naudingą darbą Lietuvai.

LRS siekė Lietuvos reikalu bendradarbiauti ir su pačiu VLIKu, nekeldama savo įėjimo klausimo. Tas bendradarbiavimas buvo VLIKo atmetas, jam panaudojus tokius metodus ir tokią faktų bei tiesos neatitinkančią dingstį, kad mes esame priversti manyti, jog dabartinėje atmosferoje vargu ar būtų galima su jo visuma rimtesnis svarbių Lietuvos laisvinimo problemų diskutavimas. Bet mes tęsiame savo darbą nuosaikiai toliau bendrųjų Tėvynės interesų labui.

— LRS skelbiasi nepartiniu pagrindu telkianti visus lietuvius į kovą už Lietuvos laisvę, betgi yra tvirtinama, kad dauguma jos narių (ypač vadovybėje) yra laicistinio nusi-statymo. Kodėl kitų srovių ryškesnės asmenybės į LRS veiklą nesijungia?

— Kodėl kitų srovių "ryškesnės asmenybės", jei čia turima galvoje vadinamos ne-laicistinės ar gal išskirtinai katalikiškos ideo-

Dr. Petras Pamataitis, teisininkas, Lietuvių Rezistencinės Santarvės Amerikos Krašto Valdybos Pirmininkas, su žmona Elvyra ir dukterimi Jina. Ilgą laiką buvęs Lietuvos Respublikos kriminalinės policijos viršininkas ir ejęs kitas atsakingas pareigas, šiuo metu gyvena Los Angeles, Calif. Žiūr. pasikalbėjimą su juo šiame puslapy.
Dr. Petras Pamataitis, jurist and American head of the Lithuanian Resistance movement, shown here with wife Elvyra and daughter Jina. Former chief of criminal police in Lithuania, he held other responsible duties. Dr. Pamataitis resides in Los Angeles, Calif. (See interview on this page.) P. Gasparaičio foto

Kongresmanas Charles J. Kersten (stovi kiek pasilenkęs), JAV Kongreso sudaryto specialaus komiteto pirmininkas ištirti Pabaltijo tautų užgrobimą ir jų naikinimą, su to komiteto nariu kongr. R. J. Madden (sėdi) studijuoja Lietuvos žemėlapi su Stalino ir Ribentropo parašais, kuriame nubrėžta, kas ką pasiims; prie stalo matosi ir kiti komiteto nariai.

Congressman Charles J. Kersten (standing, bending over) with colleague R. J. Madden (seated), special committee members for investigating Soviet seizures in Baltic States, study a map of Lithuania bearing signatures of Stalin and Ribentrop and showing how the country was to be divided between them. Looking on are other Committee members.

logijos srovės, „nesijungia į LRS veiklą“, tai kvalifikuotą atsakymą galėtų duoti tik jos pačios. Toks tvirtinimas, tačiau, neatitiktų faktinės padėties. Kiek man žinoma, LRS

darbe aktyviai dalyvaujančių ryškesnių asmenybių tarpe yra įvairių ideologinių krypčių žmonių, jų tarpe ir ryškių katalikų. Tenka pabrėžti, kad LRS nerūšiuoja lietuvių tau-

tos ir Lietuvos laisvės atstatymo problemos tarp laicistinių, klerikalinių, katalikiškųjų, protestantiškųjų ar kitokių sparnų. LRS yra dabar bene vienintelė politiškai idėjinė lietuvių organizacija tremtyje, kuri neraudžia savo nariams priklausyti betkurioms religinio ar dvasinio pobūdžio bendruomenėms, o taip pat ir mūsų politinėms partijoms, kurios siekia nepriklausomos demokratinės Lietuvos atstatymo, — jeigu tik tie asmenys nuoširdžiai besąlygiškai apsisprendžia talkininkauti ir siekti pagrindinių Lietuvos išlaisvinimo tikslų, nužymėtų LRS Statute bei atitinkamuose viešuose pareiškimuose. Ji palieka kiekvienam savo nariui pilną laisvę reikštis ir ugdyti savo asmenybę savarankiškai, siekiant lietuvių tautos ir visos civilizuotos žmonijos didžiųjų idealų, tariant LRS Steigiamojo Akto žodžiais: krikščioniškos moralės, humaniškos meilės žmogui, laisvės, teisės ir socialinio teisingumo...

— Ar LRS vadovaujantieji organai sudaromi rinkimų ar skyrimo principu?

— Rinkimų principu.

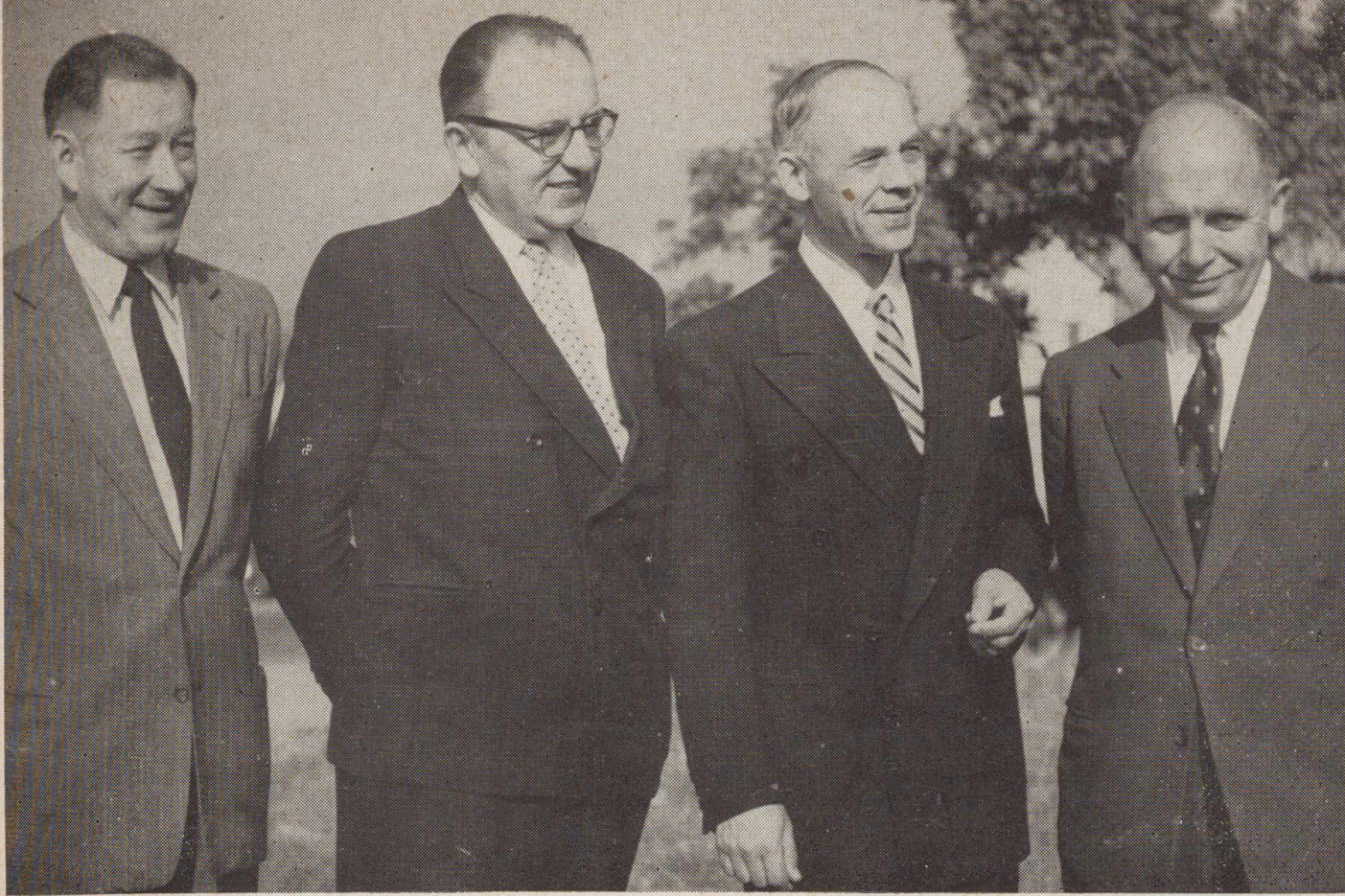
— Kuri Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė laikytina paskutiniąja: tautininkų ar 1941 m. laikinoji sukilimo vyriausybė, ir kodėl?

— Mano galva, šis klausimas grynai teoretinis, nes šiandien nei viena, nei kita tų vyriausybių nebeegzistuoja. Atsakymas galėtų būti duotinas tik istoriniu požiūriu. Istorija ir teisė sako, kad paskutinioji Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė buvo toji, kuriai vadovavo ministeris pirmininkas A. Merkis,

Lietuviai liudija Kersteno komiteto vykdomuose apklausinėjimuose. Kairėje - lietuvis "X", dalinai prisidengęs veidą, kad nebūtų atpažintas komunistų ir nepakenktų artimiesiems Lietuvoje; dešinėje - vysk. V. Brizgys. Apklausinėjimai buvo vykdomi Washingtone, New Yorke, Detroite ir Chicagoje, kuriuose liudijo visa eilė lietuvių, latvių ir estų. Apklausinėjimai numatomi tęsti toliau.

Lithuanians testifying before the Kersten Committee. Left: Lithuanian Mr. "X" with masked face to prevent identification by Communists; Right: Bishop V. Brizgys. Testimony was heard from Lithuanians, Latvians, and Estonians in Washington, New York, Detroit and Chicago.

Lietuvių Fronto vadai susitinka Vokietijoje; iš kairės dešinėn: prof. A. Maceina, prof. Z. Ivinskis, prof. J. Brazaitis ir prof. J. Grinius.

Leaders of the Lithuanian Front organization meeting in Germany. Left to right: Prof. A. Maceina, Prof. Z. Ivinskis, Prof. J. Brazaitis and Prof. J. Grinius.

renumo atstovų poziciją, jų sąrangą bei veiklą, kuri išplaukia iš realios ir teisinės Lietuvos padėties ir skiriama vien bendriesiems Lietuvos interesams ginti tarptautinėje plotmėje bei santykiuose su mums draugiškomis valstybėmis. Kokia konkurencija ar juo labiau dar kokia papildoma "vyriausia koordinacija" čia nieko nepadės, nes ton vieton nebus galima pastatyti nieko legalaus, kol lietuvių tautai Krašte nesusidarys tikros sąlygos nublokšti okupaciją ir vykdyti nepriklausomybės atstatymą. Todėl mes remiame Lietuvos Diplomatinio Korpuso poziciją bei veiklą užsienyje ir kitus raginame, be ideologinių pažiūrų skirtumo, tokią talką teikti.

Iš kitos pusės, mes raginom ir raginsim mūsų visuomenę ir visus jos sambūrius eiti prie plataus ir tikro visų lietuviškųjų jėgų užsienyje sutelkimo viename politiškai visuomeniniame centre. Jis privalu sudaryti sveikais ir tikroviškais pagrindais, sąlygotais dabartinės tarptautinės padėties, lietuvių tautos Krašte ir užsienyje būklės bei mūsų dvasinės ir kitokios rezistencijos reikalavimų. Glaudžiai ir žmoniškai bendradarbiaujant su Lietuvos valstybės suverenumo atstovais užsienyje, bet ne jiems "vadovaujant" ar juos "vyriausiai koordinuojant", tokiam centrui atsiskleistų žymiai platesni ir svarbesni tautinio darbo barai, kuriems niekad nebus per daug jėgų ir besiaukojančių žmonių. Kaip prie to prieiti, — tai mūsų visuomenės ir jos grupių geros valios, politinio subrendimo ir atsakomybės tautai jausmo dalykas.

Dabartinę nuolatinių nesklaidumų bei tarpusavio naikinimosi padėtį laikome skaudžia žala bendriesiems Lietuvos interesams. Kaip iš jos išeiti, LRS organizacija ne kartą pasisakė.

organas? Jei kolektyvinis, tai kokių principų jis turėtų būti sudarytas?

— Mes iš viso esame nusistatę prieš bet kurią asmenų ar kolektyvų diktatūrą, prieš norą bei pastangas kitus pajungti, kitiems savo valią primesti. Man rodos, daug tiksliau būtų kalbėti apie bendradarbiavimą ir rūpintis jo sudarymu, nepainiojant "vadovavimo" klausimo, kaip kaikurių politinių grupių bandoma daryti. Mes manome, kad "bekoordinuodami" ar "bekonkuruodami" tik silpniname demokratiniam Vakarų pasaulyje pripažįstamą Lietuvos Respublikos suve-

ir kuri Maskvos ultimatumu ir sovietinės Rusijos armijos okupaciniais veiksmais buvo jėga nušalinta. Paskutinė legali Lietuvos vyriausybė buvo ta, kuri buvo visuotinai anuometinės tarptautinės bendruomenės pripažinta ir kuri reprezentavo Lietuvos valstybę svetimuose kraštuose bei Tautų Sąjungoje. Vienos partijos vardu ji nevadintina, nes ji buvo sudaryta koaliciniu pagrindu po tautininkų, krikščionių demokratų ir valstiečių liaudininkų grupių pasitarimų. Joje dalyvavo iš krikščionių demokratų K. Bizauskas, K. Jokantas; iš valstiečių liaudininkų - J. Audėnas, prof. A. Tamošaitis...

1941 m. birželio mėn sukilimo pastatytoji Laikinoji Vyriausybė (nepamirština, kad prie sukilimo ir tos vyriausybės pastatymo tiesioginiai yra prisidėję ne vienas iš dabartinės LRS vadovybės vyrų ar eilinių narių, buv. partizanų...) irgi yra istorinis faktas. Tačiau ji atsirado revoliuciniu keliu, kietai vokiečių okupuotame krašte. Dėl savo trumpo formalus egzistavimo bei veiklos sąlygų ji neturėjo nei laiko, nei galimumų, nei palankios tarptautinės atmosferos būti pripažinta ar bent akceptuota vienos ar kitos kariaujančiųjų pusės ar neutralių valstybių. Tuo būdu ji tarptautiškai nenustatė Lietuvos juridinio vyriausybinių testinumo. Ji buvo laikinoji, provizorinė, — neturėjo nei laiko, nei sąlygų legaliai įsitvirtinti ir patvariai išsilaikyti Lietuvos teritorijoje ar egzilyje. Ji buvo gražus, didvyriškas, bet trumpai trukęs mūsų laisvės kovų įvykis, nesuspėjęs palikti ryškesnių teisinių ar faktinių padarinių tarptautiniu ar vidaus požiūriais. Tai yra parodęs tolesnis lietuvių tautos laisvės kovų politinio vadovavimo organizavimas.

— Ar vyriausiu laisvinimo veiklą užsienyje koordinuojančių veiksmu, Jūsų nuomone, turėtų būti atskiras individas ar kolektyvinis

Marylando steito gubernatorius T. R. McKeldin (antras iš kairės) ir žmona su Baltimorės miesto lietuviais veikėjais A. J. Juškevičium (trečias iš kairės), lietuvių radijo programos vedėju, ir K. Kazlauską.

T. R. McKeldin (second from left), Governor of Maryland and Mrs. McKeldin with Lithuanian social and civic leaders, A. J. Juškevičius, Lithuanian radio program director, and K. Kazlauskas. - Baltimore, Maryland.

Photo by P. Zill

Teatro mėgėjų grupė, Omaha, Nebr., suvaadinusi P. Vaičiūno "Pražydo nuvytusios gėlės"; vaidintojų vidury režisėrė M. Pratkeliene.

Actors in a play **Pražydo nuvytusios gėlės**, by P. Vaičiūnas. Play was given in Omaha, Neb. Center: Directress M. Pratkeliene.

Kun. L. Musteikio foto

OMAHOS LIETUVIAI

J. Cicėnas. Omaha, Neb.

Pirmųjų tėvynainių pėdsakai sunikiai beatsekami. Juk maža žinome apie Svitelį ir kun. Strupinską, kurie pradėjo nesibaigiantį lietuvių antplūdį į JAV. Savaime aišku, sunku patirti, kas pirmieji nenuoramos leidosi į Vidurio Ameriką, kur ma-

ža pramonės, nėra kasyklų, tik pilkos kalvos ir neužaugos krūmokšniai. Pernai mirusio SLA veikėjo Vl. Akromio žiniomis, bene pirmas, nes 1897 m., Omahon užklydo Br. Ruškus, bežemis nuo Trakų. Jis vyko toliau, kur auksas, kaip gandai

nešė saujomis semiamas, bet pakeičiui užklupo liga ir keletai metų užsiliko. Po to dingio kaip akmuo vandenį. Jr. Jono "Lietuvius Amerikoje" (1899 m.) bevartant randama tik štai kas:

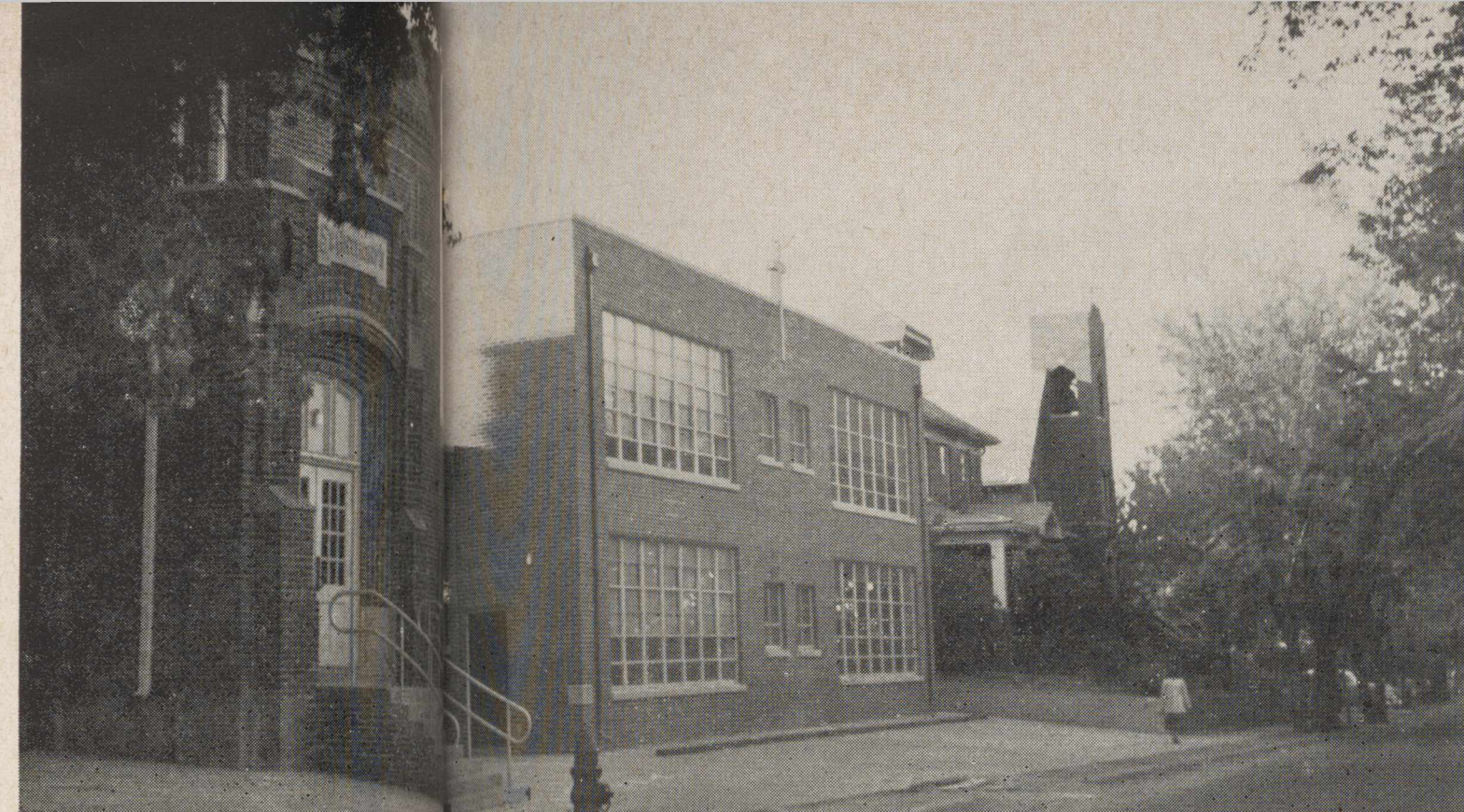
"1898 m. sutvėrė jie čion pagelbinę draugystę po vardu šv. Stanislovo. Dėl išklauso Velykiniame laike išpažinties parsikviečia lietuvišką kunigą. So. Omahoj lietuvių yra į 100, vedusių per 20, didesnėje dalis yra apsipaciavusi su lenkėmis. Dirba skerdynėse gyvulių, uždirba po 17½ cento ant valandos. Tautiškai stovi žemai. Yra viena lietuviška karčiama."

Pas V. Račkauską "Amerikoje" (1915 m.) jau daugėliau žinių: "1890 m. atkeliavo į So. Omahą pirmas būrelis lietuvių. 1892 m. buvo prisiglaudę prie lenkų. Vėliaus pradėta rūpintis savais reikalais. 1901 m. susiorganizavo šv. Antano paš. draugiją. 1902 m. tapo sutvėrta parapija, 1906 m. pastatyta medinė bažnyčia. Tai yra vienatinė lietuvių bažnyčia į vakarus nuo Chicagos. Lieuvių tuo laiku buvo apie 900 su viršum. Įvairių biznierių yra 15 (7 salūnai). Draugijos: 1. SLA kuopa, 2. TMD kuopa, 3. šv. Antano, 4. SLRKA kuopa, 5. Pasaulio girininkų 444 kuopa, 6. LSS kuopa, 7. šv. Marijos Panos, 8. Lietuviško Tautiško Kliubo, 9. Lietuviškas benas. Daugiausia lietuvių dirba gyvulių skerdynėse, uždirba nuo 19 iki 27 cn. į valandą."

Juų valia ir ryžtas galima išreikšti kun. A. Burbos žodžiais:

"Mes visi vienos molos Lietuvos vaikai ir mūsų visų turi būti vienas siekis - lietuviystės labas."

Iš senųjų, jau seniai mirusiųjų, su ypatingu pasigėrėjimu minėtinas J. Sviežiauskas - žemaitis nuo Kretingos. Kai ans čia atvyko, terado 8 lietuvių šeimas. Tai A. Bazaras, P. Pabilionis, E. Maslauskas, V. Uždavinio, Vl. Akromio ir kt. "Kaip čia, broliukai, bus su Dievilio pagarbinimu?" — užšnekino J.

Šv. Antano lietuvių parapijos mokykla, klebonija ir bažnyčia, Omaha, Nebr. St. Anthony's Lithuanian school, rectory and church, Omaha, Neb.

Kun. L. Musteikio foto

Sviežiauskas. Pamastė, pasvarstė ir nuvyko visi pas vyskupą. "O kieno vardu šnekate?" — paklausė vyskupas. Jis įsakė prašymą paremti parašais. Susirado šimtai, bet J. Sviežiausko prirašytų lenkų, airių, serbų, kroatų, ir kiekvieno pavardės gale buvo pridurta čius, as ar is. "Tai bus lietuviškiau" — gundėsi užsispyręs žemaitis. "Betgi melas" — kažkas suabejojo. "Dienas atleis" — ramino save ir savuosius. Gavo leidimą bažnyčiai. Pancro mokyklos, patys mažaraščiai, bet kad vaikams šviesiau būtų. Pats Sviežiauskas mokyklos fondui paklojo 200 dolerių. Prakaičiu uždirbti doleriai, bet kaip giedriam reikauti! Neatsiliko ir kiti.

Vl. Akromio pasakojimu, J. Sviežiauskas dažnai pakelta nuotaika garsiai ir su atsidsėjimu kartojė žodžius, kuriuos užtikau "SLA istorijoje", tai kun. J. Žilinsko šūkis: "Mylėsime Ameriką, priimtą mūsų motiną, bet labiausia mylėsime ir nuopelnai:

didesnio labo geisime dėl tikrosios motinos Lietuvos. Amerikoje Lietuvą budavokime tik ant tiek, ant kiek ji prisidės prie atbudavimo mūsų tikrosios vienatinės tėvynės pakraščiuose Nemuno padėtos".

O, skambink per amžius... Senųjų lietuvių proto blaivuman ir širdies platuman įrašytina, be kita ko, šie nuopelnai:

- Lietuvių Diena 1913 m.,
- Lietuvių Diena 1935 m.,
- Lietuvių Diena 1938 m.

Pirmuoju atveju minima spaudos atgavimo sukaktis ir paradiui po Omahos gatves vadovauja adv. J. P. Uvick, antruoju - tautybių varžybos daina, liaudies šokiais ir taut. drabužiais - vadovauja Kenselienė, trečiuoju - aukštųjų amerikiečių - Nebraskos politikų ir visuomenininkų - painformavimas - dalyvauja konsulas dr. P. Daužvardis.

O aukos įvairiems laisvės reikams? Aukos ir pastangos Lietuvos laisvei įteisinti ir apsaugoti! Vis su rūpesčiu tėvų žemei.

Šiuo metu veikia šios senųjų, bet jau su tremtinių įtarpais, lietuvių organizacijos: 1. šv. Antano, 2. Piliečių klubas, 3. SLA 87 kuopa, 4. SLRKA ir 5. Lietuvos laisvei atgauti jau nebetalkininkaujanti Pašalpinė. Beje, dar veikia grynai moterų šv. Rožančiaus draugija.

Šv. Antano parapiinei mokyklai vadovauja šv. Kazimiero seserys.

Tremtiniai ieško darbo ir pastogės ir, žinia, prisiglaudžia ten, kur jau iš seniau lietuvių įsikurta. Pirmieji atklysta 1949 m. pradžioje. Kaip bematant susidaro tūkstantinė šeima. Iš grynai tremtinių organizacijų paminėtinos šios: 1. Sporto klubas "Lituanica", 2. Atėitinkų, 3. Maž. Lietuvos bičiulių (dabar kartu su Vasario 16-sios gimnazijai remti būreliais), 4. Tremtinių choras, 5. Taut. šokių grupė. Nuo 1949 m. rudens sekmadieniais veikia Vargos mokykla. 1949 m. rugsėjį suorganizuojama ALT skyrius, kuris vėliau persitvarkė į LTB, o badar į ALB. Atsakingą jaunuomenės drausmini-

(Perkelta į 13 psl.)

Iš viršaus žemyn: pirma nuotrauka - Omaha, Nebr. savaitgalio lietuviškosios mokyklos mokytojai, pirmoje eilėje iš kairės dešinėn: M. Leskys, S. Kontvainienė, mokyklos vedėja I. Pabilionienė, kapel. kun. J. Tautkus, antroje eilėje - F. Pabilionis, V. Narkevičienė, V. Bulkaitis, A. Kontvainis, E. Ribokienė, P. Adamonis; antra nuotrauka - tikiybos pamoka grupei vidurines mokyklas lankančių mokinių, Omaha, Neb., su tikiybos mokyt. kun. L. Musteikiu; trečia nuotrauka - grupė lietuvių, lankančių vidurines mokyklas, Omaha, Nebr.

Top. Omaha, Neb., teachers of Lithuanian weekend school. Center: Class in religion taught by the Rev. L. Musteikis. Bottom: Lithuanian high school girls. - Omaha, Nebr.

Kun. L. Musteikio foto

Omaha, Nebr., savaitgalio lietuviškos mokyklos mokinės - šokėjos, pasirodžiusios mokyklos parengimo programoje; su jomis mokyklos vedėja I. Pabilionienė.

Pupil-dancers of a Lithuanian weekend school, Omaha, Neb. Teacher is I. Pabilionienė.

K. L. Musteikio foto

A. Gražiūnas, Brooklyn, N. Y., žurnalistas, rašytojas. Žiūr. jo humoreską šiame puslapyje.
A. Gražiūnas, Brooklyn, N. Y., journalist, writer. Read his short story on this page.

ŠVITRA MOKOS AUGINTI SŪNŲ

A. GRAŽIŪNAS, Brooklyn, N. Y.

Švitra buvo tarsi ant šimto arklių raitas — jis ką tik parsivežė iš ligoninės žmoną su naujagimiū sūnumi. Tačiau bene karalius Saliamonas — jei atmintis neklaidina — jau yra pasakęs, kad ir geriausioj košėj pasitaiko ašaka. Kai iš smagumo švitra net užtraukė Bing Crosby balsu dainelę, žmona netikėtai sušuko:

— Vaikas per didelis gimė.

Švitra susidomėjo nelaukta staigmena. O žmona paaiškino:

— Nė į vieną švarkutį negaliu įvilkti.

Ji buvo iš anksto savo būsimam pupuliui prisiuvusi gražiausių švarkelių. Net širdis džiaugėsi tik akį į tuos drabužėlius užmetus. Bet jie pasirodė naujagimiui per maži.

— Kodėl gi tokius mažus siuvai? — kiek nepatenkintas tarė švitra žmonai.

Tačiau žmona tai griežtai paneigė. Ji pasiuvusi kaip tik normalaus dydžio. Ką ji galėjo žinoti, jog vaikas gims per didelis.

Kad taip būtų atsitikę Sovietuose, iš to galėjo būti pasaulinė sensacija. Tuo visas žemės rutulys būtų sužinojęs, jog ten žmonės taip gerai gyvena, kad net naujagimiai jau nebetilpsta švarkuosna. Tokiai nepaprastai žiniai po pasaulį pasklisti būtų sukludę nebent tai, kad ten naujagimių iš viso niekas švarkais nevalksto, o pagal pažangios rusų liaudies priešakinį pasiekimą suvynioja į "Pravdą" — ir užriestas kriukis. Tačiau Amerikoje iš to sensacijos

neišspausi. Antai prieš porą savaitių viena aštuonių dienų brooklynietė staiga atsistojo ant savo kojų ir tvirtu žingsniu nužingsniavo per kambarį. Todėl švitrai tegalėjo pasidžiaugti, kad sūnus gimė ne koks nupiepėlis. Bet tuos švarkus teko padėti į šalį. Juos buvo galima nebent pasiūsti dovanų, jei kas iš pažįstamų susilauktų ne per didelio naujagimio.

Tačiau ilgai gailaut, kad taip su tais švarkučiais atsitiko, švitrai neturėjo kada. Reikėjo pasirūpinti, kaip reikės auginti ir auklėti savo atžalą. Su švarkučiais pusė bėdos — jei vienas netinka, gali kitą pasiūti. O vaiko nepersiusi, jei kaip nors kreivai nuaugs.

Susirūpinęs auklyba, švitra atsinešė aplanką, kuriam buvo pluoštas iškarpu. Kažkur buvo paskaitęs, jog šiais laikais pasidarė labai lengva rašyti knygas. Dvidešimt perskaitęs, jau be didelio vargo gali dvidešimt pirmą parašyti. Tad nusprendė, jog dar lengviau turi būti rašyti straipsnius — du tris paskaitęs, jau gali naują išriesti. Taip pagalvojęs, jisai pabandė, ir pasirodė, jog tikrai taip ir yra. Todėl pradėjo tuos straipsnius rašinėti ir, pasirašęs pilnai dviem vardais ir pavarde Juozapas Apolinaras švitra, siuntinėti laikraščiams. Aprašinėjo jisai tolimuosius kraštus su jų nepaprastais papročiais, garsiųjų vyrų suaktis primindavo, Kalėdoms, Velykoms ir kitoms metinėms šventėms paminėti po straipsnį supildavo. Bet ypač specializavosi šeimos klausimų srity.

Tuos savo straipsnius jis buvo gražiai išsikarpęs ir susidėjęs į aplankus. Progai pasitaikius, mėgdavo pažįstamiems parodyti, kokį jis kultūrinį barą verčia. O pravartu buvo juos turėti po ranka ir užsimojus naują straipsnį rašyti — tai buvo

šaltinis, iš kurio reikale visuomet galėjai gerų minčių pasisemti, jei šiaip neateina į galvą.

Juos tad švitra dabar ir atsinešė, pagalvojęs, jog ten gali būti gerų patarimų, kaip auginti ir auklėti vaikus. Apie tuos savo straipsnius jis galėjo pasakyti tą patį, kaip vienas pagarsėjęs paskaitininkas, kuris, paklaustas, ką savo paskutinėje paskaitoj yra pasakojęs, atsakė: "O bene aš atsimenu, apie ką ten kalbėjau". Ir jis nebeatsiminė, ką ten buvo rašęs. Norėjo tad juos perversti ir pasižiūrėti, kas ten yra pačiam dabar naudingo, auklėjant savo sūnų.

Atsisėdęs prie lovoje besilsinčios žmonos, jisai atsiskleidė aplanką ir pradėjo versti vieną po kitos jame buvusias iškarpas. Tačiau pasirodė, kad jam pačiam ten beveik nieko naudingo nėra. Pirmam atskleistam straipsny jis buvo atreferavęs kažkokio gudraus žmogaus teoriją, jog vaiką reikia pradėti auklėti šimtu metų prieš jo gimimą.

— Šitą tavo straipsnį turėjo pasiskaityti mūsų proseneliai, o mums jisai jau nebenaudingas, — tarė žmona. — Versk toliau.

Bet ir toliau tose iškarpose švitrai negalėjo nieko naudingo iškasti. Antras straipsnis buvo, kaip sužinoti, kas gims — sūnus ar duktė, trečias — kaip savo vaikus auklėja Ugnies žemės gyventojai, ketvirtas — kokio amžiaus reikia vesti, kad vaikai būtų gabūs. Penktojo tad jau nė nebežiūrėjo, nes švitrienė nebeteko kantrybės.

— Padėk tuos savo popierius, kol sūnus užaugs, tai jam galėsi duot pasiskaityti, kada jis turėtų vesti. O mums juos skaityti jau per vėlu, — tarė ji, pamačiusi, jog, po tuos popierius knisdamiesi, tik laiką trunka.

— Gaila laiko juos čia vartyti.

— Cia straipsniai labai rimti ir vertingi, — kiek nepatenkintas tokiais žmonos žodžiais, tarė švitra. — Jei tai būtų kokios kvailystės, tai laikraščiai nebūtų spausdinę. Tik nepasitaikė man dar parašyt apie tuos dalykus, kurie dabar mums parūpo. Galim tuos straipsnius padėti, o paieškosim, ko mums reikia, kitur.

Auksiniais įrašais nugarėlėse šviete lentynoj enciklopedijos tomai. Švitros geras pažįstamas Petras Akutis, įsigėdęs šviesaus žmogaus verto darbo, buvo pasidaręs tos enciklopedijos platinimo agentu. Tačiau pasirodė, jog per maža yra tokių, kurie būtų pasiilgę susipažinti su toje enciklopedijoje surašyta pasaulio išmintim. Todėl po dviejų savaitių Akutis turėjo tą darbą mesti ir pasiieškoti kad ir ne tiek tauraus, bet kiek pelningesnio verslo. Tačiau per tą laiką, beveik kas vakaras užsukdamas, jis vis dėlto švitrai savo platinamą enciklopediją buvo įpiršęs. Švitrai buvo nepatogu pas gerą pažįstamą jos neužsisakyti. O dar pagalvojo, kad dabar, įsileidus į plunksnos darbą, enciklopedija jau lyg ir reikalinga. Tad ir paėmė.

Padėjęs tad aplanką su iškarpomis, švitra tarė žmonai:

— Galim štai pasižiūrėti enciklopedijoj. Cia juk surašyti visi pasaulio mokslai. Tad turi būti ir apie kūdikių auginimą.

Švitrienė taip pat sutiko, jog enciklopedijoj gali būti jiems naudingų žinių. Todėl švitra pradėjo žiūrėti, kurio tomo reikėtų griebtis.

— Atsiversk pirmiausia žodį "kūdikis", — patarė vyrui švitrienė.

Švitra atsivertė reikiamą tomą.

— Skaityk, kas ten parašyta, — paragino jį žmona.

— Kūdikis, — pradėjo skaityti

švitra, — yra kokio nors gyvūno tik ką gimęs vaikas. Įvairių gyvūnų ir vaikai įvairiai vadinami. Varlės kūdikis vadinamas buožgalviu, kiaulės — paršeliu, karvės — veršiuku ir t.t. Žmonių kūdikiams pavadinti vartojami įvairūs vardai — daugiausia priklausomai nuo motinos nuotaikos. Būdama gerai nusiteikusi, motina savo kūdikį vadina pupyte, aukšu, brangenybe, o pyktelėjusi — varliu, paršu ir net biaurybe. Kai nori bakstelti tėvui, tai įkyrėjusi vaiką vadina "tikru savo tėvo sūneliu". Pastebėtina, jog paprastai kūdikių rūpinasi motina. Kitų gyvūnų tarpe retai pastebimas žmonių tarpe dažnas reiškiny, jog motina primeta kūdikį globoti tėvui, o pati eina pasikieminėt ar šiaip kokios pramogos paieškoti.

— Ar tik tiek? — nustebo žmona. — kaip kiaulės kūdikis vadinamas, žinau ir be enciklopedijos.

— Tai ką gi? Nori, kad, leisdamai enciklopediją, pirmiau paklaustų tavę, ką žinai ir ko nežinai? — nekantriai tarė švitra. — Cia viskas surašyta plačiai, sistemingai ir iš pagrindų. Aišku, jog pirmiau reikia pasakyti, kas yra kūdikis, o tik pasakui papasakoti, kaip jį reikia auginti. Versdami toliau rasime ir apie tai.

— Na, gerai, versk toliau, jei manai, kad rasi, — nusileido žmona.

Švitra vėl pagalvojo, kokį žodį reikėtų atsiversti.

— Pažiūrėsim žodžio "vystyklai", — nusprendė jis ir pradėjo ieškoti to žodžio.

— Vystyklas yra tai, į ką kas nors įvystoma, — pradėjo jis skaityti, radęs, ko ieškojo. — Dažniausiai vystyklai vartojami kūdikiams vystyti. Nors nėra dar pilnai įrodyta, tačiau yra duomenų spręsti, kad jau iškasamosios senovės laikais žmonės savo kūdikius vystydavo. (žiūr. Iškasamoji senovė). Sovietų enciklopedijos pateikiama žinia, kad vystyklus išradusi rusė Marfa Kriwonosova caro Jono Žiauriojo laikais, labai abejotina, nes jau pagrįsti trūksta istorinių duomenų.

Iš to, ką čia perskaitė, dar labai mažai galėjo būti praktiškos naudos. Tačiau, pasitikėdamas, jog enciklopedijoj viskas surašyta, švitra buvo užsimojęs tuoju atsiversti apie iškasamąją senovę ir, nuo jos pradėjęs, sistemingai prieiti ligi atominio amžiaus vystyklų. Tik tuo tarpu pradėjo skardintis švitra Jr., todėl tėvui teko padėti enciklopediją į šalį ir šokti į talką žmonai. Švitrai Jr. buvo kaip tik laikas užkasti, jei taip galima išsireikšti apie padarą, kuris dar neturi dantų. Todėl reikėjo skubiai pašildyti buteliuką pieno.

Pienas buvo tuoju pašildytas. Bet vaikas kiek pačiulpė ir nežinia ko pradėjo, kiek gerklė neša, rėkti. Joks raminimas negelbėjo. Tėvas tad liepė motinai pabandyti dar duot vaikui buteliuką, o pats griebėsi kaip išmanydamas sūnų linksminti. Jis pleksėjo liežuviu, plojo sau per išpūstus veidus, tampė ausis ir darė visokias juokingas grimasas. Tačiau sūnus tomis tėvo išdaigomis visai nesidomėjo, o, kiek pabandęs čiulpti, vėl paleido gerklę. Švitrienė tad nebeiškentė.

— Mesk tu šitą savo teatrą, o geriau paskambink gydytojui, — tarė ji vyrui.

— Jeigu vaikas nieko nevalgo ir verkia, aišku, jog serga.

Švitra, griebęs už telefono, pašaukė gydytoją. Tasai atvažiavęs jokios ligos nerado. Bet, paėmęs vaikui duotą pieno buteliuką, pastebėjo, kad iš jo nebėga pienas. Nusukus spenėlį, paaiškėjo, jog

VLADAS ŠLAITAS

SU PASKUTINIAIS BULVIENOJAIS

*Su paskutiniais bulvienojais
sudegę paskutinis buvusios vasaros ženklas
ir kartu mano džiaugsmas. Kartūs
dūmai draikos po orą.*

*Eisiu,
gulsiu į tuščią vagą ir nesikelsiu,
tik klausysiu, kaip mano seserys — varnos — krankia,*

*nes gi štai:
man ir tavo lūpos buvo nesaldžios,
ir plaukai tavo buvo šiurkštūs tokie, kaip šakos
pernai mirusių medžių. Gulėjau
tariamam tavo meilės glėby ir galvojau, kuo skirias
tavo rankos nuo karsto.*

*Taip.
Aš ilgus metus vis ieškojau tos laimės,
kurios nėra šitame pasaulyje.
Tik dangus bulvienojų dūmų stulpais nuklo'tas.
Sako, kad po mirties yra kitas pasaulis.
Daug gražesnis už šitą.
Sako. Bet aš abejoju, ir nėra niekur
mano širdžiai linskmumo.*

NIEKUR JIS NEPABĖGO

*Vengė jis veidrodžių,
vengė jis upių vandens ir saulės stipraus šešėlio, kad nereikėtų
susitikti su pačiu savim ir pažvelgti į savo
išardytą ir liūdną veidą.*

*Kiek aš žinau, jam pavyko išvengti veidrodžių,
jam pavyko išvengti upių vandens ir saulės
nelaimingo šešėlio.
Tik nepabėgo jis niekur nuo liūdno balso,
kurs jam sakė: Taisykis.*

Poetas Vladas Šlaitas, Manchester, Anglija
Poet Vladas Šlaitas, Manchester, England.

perskaityti, kad išmoktume vaiką
auginti? — susirūpinusi tarė ji.

— O, jų yra žymiai daugiau, —
paaiškino švitra. — Bet aš parne-
šiau tik pačių didžiausių autoritetų
parašytas ir tokių pat didelių auto-
ritetų rekomenduojamas. Knygyne
man aiškino, jog šias tai jau visi
rūpestingi tėvai perskaito.

Į tuos žodžius švitrienė tik sun-
kiaai atsiduso.

— Tai jau man nėra vilties išmok-
ti, — tarė ji rezignuojančių balsu.

— Juk gimnazijoje per aštuoneris
metus mažiau vadovėlių reikėjo iš-
kalti, nei dabar tu čia tų knygų
parnešei. Tai ir prie jų reikėtų ko-
kiems aštuoneriems metams atsi-
sėsti. Bet kokia iš to nauda? Po aš-
tunerių metų vaikas bus jau už-
augęs, ir tas mokslas daugiau nebe-
reikalingas. Kad būčiau žinojusi,
jog taip bus, tai būčiau ne visokias
geometrijas ir lotynų kalbą kalusi,
bet iš karto pradėjusi mokyti, kaip
vaikus auginti.

Paveiktas žmonos žodžių, švitra
pasikrapštė pakaušį. Iš tikro, kad
jos tiesa. Metų metai praeis, kol
tik perskaitys tas knygas.

— Na, kaip nors vis tiek išsiki-
posime iš šitos painingos, — sukda-
mas galvą, ką čia reikėtų daryti,
tarė jis žmonai. — Aš manau, jog
reikės šias knygas peržiūrėti ir at-
rinkti tik pačias svarbiausias. Jas
ir perskaitysime, o kitų pažiūrėsi-
me, jei atliks laiko.

Žmona taip pat sutiko, jog tai
vienintelė išeitis. Tad vakare jisai
susiėmė visas tas knygas ir, atsi-
sėdęs kitam kambary, pradėjo žiū-
rėti, kurią reikėtų tuojau perskai-
tyt, o kurią kol kas atidėti. Tačiau
pasirodė, jog tai ne lengvas uždavi-
nys. Kiekvienoj buvo labai svarbių
ir reikalingų dalykų. Vienoj jis ap-
tiko nuodugną išdėstymą, kokios
reikšmės turi, vaikus auginant,

stambi tėvo nosis. Vaikas turįs už
ko tvirtai nusitverti, ir jaučiąsis
saugiau, todėl ir būnas ramesnis,
nes vaikai vis biją, kad galį nukris-
ti. Kitoj buvo plačiai išdėstytos
įvairių autoritetų nuomonės, ar duo-
ti vaikui čiulpti čiulptuką, ar leisti
žįst savo nykštį. Trečioj kitą koki
svarbų dalyką aptiko. Sunku tad
buvo apsispręsti, į kurią pusę tą
ar kitą knygą dėti — prie dabar
skaitytinų, ar prie atidėtinų ateičiai.
Jis perdėjo tas knygas kartą ir kitą,
bet vis tuojuo skaitytinų susidarė
didelis pluoštas. Ir jis aiškiai dabar
matė, jog dalykui išmokti iš tikro
reikia daug laiko.

— Tikra tiesa, jog būtų buvę daug
naudingiau, jei vietoj visokių geo-
metrijų ir lotynų kalbos tuo laiku
būtų pasimokinta iš šitų knygų, —
nusprendė jis, prisiminęs žmonos
žodžius.

Ir jam tiesiog pikta pasidarė, apie
tai pagalvojus, nes akivaizdžiai bu-
vo matyti, jog į tokias painingas
žmones ne kas kitas įstumia, kaip
netikusiai sutvarkyta mokykla.

— Visi kalba, jog mokykla ruošia
žmogų gyvenimui. Bet kuo? Štai jau
kiek metų praėjo, bet dar niekad
man neprisireikė nei lotyniškai kal-
bėti, nei turėti kokio reikalo su in-
tegralais. O ko man reikia, savo vai-
ką auginant, nežinau nei bė, nei mė.
Štai — tau ir paruošimas gyveni-
mui!

Suirzęs jisai dar porą kartų per-
dėliojo savo knygas, bet rezultatas
buvo tas pats. Tad jo nuotaika dar
labiau subiuo, ir jis užsidegė ši-
tokią neleistiną padėtį iškelt prieš
visuomenės akis. Nors jau kažkur
bokšte laikrodį mušė pusiaunaktį,
pasiėmė popieriaus lapą ir pradėjo
rašyti straipsnį apie reikalą refor-
muoti mokyklas, kad jos tikrai žmo-
nes paruoštų gyvenimui.

švitra po juo buvo palikęs butelio
dangtelį.

Sumokėjęs už vizitą ir išlydėjęs
gydytoją, švitra vėl norėjo grieb-
tis enciklopedijos, nes pirštu priki-
šamai buvo aišku, kad jie ničnieko
neišmano, kaip savo sūnų auginti.
Tačiau žmona buvo kitos nuomonės.

— Geriau neprasidėk su ta enci-
klopedija, — tarė ji. — Kol tuose
tomuose nuo iškasamosios senovės
ligi mūsų laikų kūdikių priežiūros
prieisi, vaikui ūsai pradės dygti,
jeigu jis, uždengtu buteliuku girdo-
mas, iš bado neiškeliaus į rojų. Ge-
riau nueik į knygyną ir nupirk ko-
kią knygą apie vaikų auklėjimą,
tai bus dalykas daug greitesnis,
kaip knistis po tuos tomus ir skai-
tinėti kaip akmens amžių kūdikius
augino.

— Nebijok, dabar aš jau nebepa-
liksiu po čiulptuku dangtelio, — nu-
ramino švitra žmoną. Tačiau ir jis
sutiko, jog per ilgai truks, kol vis-
ką, kas apie kūdikių auginimą toj
enciklopedijoje yra, susiras ir per-
skaitys. Todėl išskubėjo į knygyną.

Po valandos švitra grįžo prakai-
tuotas lyg rugius kirtęs, nes abie-
jose pažas'ysė vilko vos pakeliamus
knygų ryšulius. Tik tie ryšuliai stai-
ga jam iškrito ant žemės, nes žmo-

na sėdėjo lovoje apsiliejusi ašaro-
mis.

— Ar nelaimė kokia atsitiko? —
puolėsi jis nusigandęs prie žmonos.

Bet vietoj atsakymo žmona jam
pakišo tik dienraščio numerį. Jame
ji buvo perskaičiusi ištisą straipsnį,
kokių nelaimių su kūdikiais atsitin-
ka, ir buvo dabar apimta baimės,
kad ir jos sūnaus kokia panaši ne-
laimė neištiktų. Jai ir į galvą ne-
buvo atėję, jog tiek daug pavojų
kūdikiams negresia. Gali ji pa-
smaugti švarkelio kaspinėlis, gali
nutrokti kniubsčias apsvirtęs ar
antklodę ant galvos užsitraukęs, ga-
li galvą tarp lovytės šono statinukų
įkišti ir t.t. ir t.t. Žodžiu, visko ir
rešškaičiuosi. O bauriausia buvo,
jog straipsnio autorius tik papasa-
kojo, kokios nelaimės gali ištikti,
bet nė žodžio nepasakė kaip nuo
tų nelaimių apsisaugoti.

Švitra pradėjo žmoną raminti.

— Neverk, — tarė. — Kai per-
skaitysime šitas knygas, joki pavo-
jai nebebus mums baisūs. Nuo a ligi
z žinosime viską, kaip kūdikį augin-
ti ir nuo tų visų pavojų apsaugoti.

Tačiau žmona, pasižiūrėjusi į gu-
linčius ant grindų knygų ryšulius,
ne tik neapsidžiaugė, o nusiminė iš
naujo.

— Tai reikės visas tas knygas

VLIKO ATSIKIRADIMAS IR DARBO PRADŽIA

ST. LUŠYS, Boston, Mass.

(Tęsinys iš gruodžio mėn. numerio)

Nusivylimas ir naujos pastangos.

Lietuvos Taryba susirinko nepaprasto posėdžio. Jame dalyvavo Tarybos nariai ir nemažas skaičius pakviestų kitų narių. Svarbiu darbų tvarkos klausimu buvo pranešimas apie padarytas pastangas vienam vyriausiam rezistencijos centrui sudaryti. Pranešėjas plačiai ir detalai apžvelgė iki tol nueitą kelią, suminėdamas turėtus susitikimus ir padarytus bei gautus pasiūlymus. Paskutinį šios pusės pasiūlymą padaręs pats pranešėjas. Jis apėmė šešis, jo manymu, tinkamiausius asmenis ir pasiūlė jiems sudaryti vyriausią pasipriešinimo organą visai pagrindinei kovai vadovauti. Iš suminėtu pavardžių matėsi, kad į tą šešių kolektyvą buvo kvieštas vienas socialdemokratas, vienas valstietis liaudininkas, vienas tautininkas, du Lietuvių Fronto žmonės ir vienas kariškis, partiniu atžvilgiu neutralus. Kartu buvo padaryta sugestija tą kariškį išrinkti pirmininku. Visi aplankyti asmenys pasiūlymą priėmė ir sutikimą davė. Buvusi sutarta pirmojo posėdžio vieta ir data. Atėjus sutartam laikui trys, betgi, į posėdį neatvykę: socialdemokratas, valstietis liaudininkas ir tautininkas. Vienas jų pusės žmogus pranešė apie neatvykimą ir paaiškinęs priežastį: jiems esąs nepriimtinas siūlymas tą kariškį turėti pirmininku. Buvo kiek paabėjota ar ta vienas priežastis taip daug galėjo lemti, bet su pasakytais žodžiais reikėjo skaitytis.

Mažas kupstas didelį vežimą nuvertė.

Po kurio laiko Vyriausio Lietuvių Komiteto žmogus kreipėsi į pranešėją ir siūlė įsijungti jų Komitetan septintuoju nariu. Į paklausimą, kurios grupės vardu turėtų įsijungti, atsakęs "nuo katalikų". Pranešėjas nesutikęs tuo vardu į Vyriausią Lietuvių Komitetą įeiti, o tik paklausęs, jei jam tektų būti ten nuo katalikų, tai kas atstovautų evangelikams, stačiatikiams bei kitoms konfesijoms? Tuo klausimu norėjęs parodyti formuojamo organo konstrukcijos netinkamumą. Šeši Komitete jau esantieji nariai dalyvauja politinių partijų arba naujųjų kovos organizacijų vardu, o katalikams vieniems siūloma viena septintoji vieta konfesiniu pagrindu. Tas pats pasiūlymas buvęs dar pakartotas ir porai kitų asmenų, kurie taip pat nesutikę ir panašiai motyvavę. Pranešėjas reiškė gilų apgailestavimą ir didelį nusivylimą. Jis nebematęs realių galimybių, bent artimesnėje ateityje, vieno vyriausio centro atsiekti. Linko nebeeikvoti per daug laiko ir jėgų tam reikalui, nes norimos vienybės pasiekti vistiek nevyksią. Reikia visas turimas pajėgas bei išteklius angažuoti kovai su okupantu: tobulinti ryšio sistemą su tauta ir su užsieniu, plėsti informacijos ir instruktavimo aparatą ir paskubinti karinių dalinių organizavimą bei apginklavimą.

Susirinkusieji išklaušė pranešimo giliai susikaupę ir rimtai susimąstę. Pranešimą užbaigus kilo diskusijos. Niekas nesipriešino minčiai visas turimas pajėgas ir išteklius įjungti

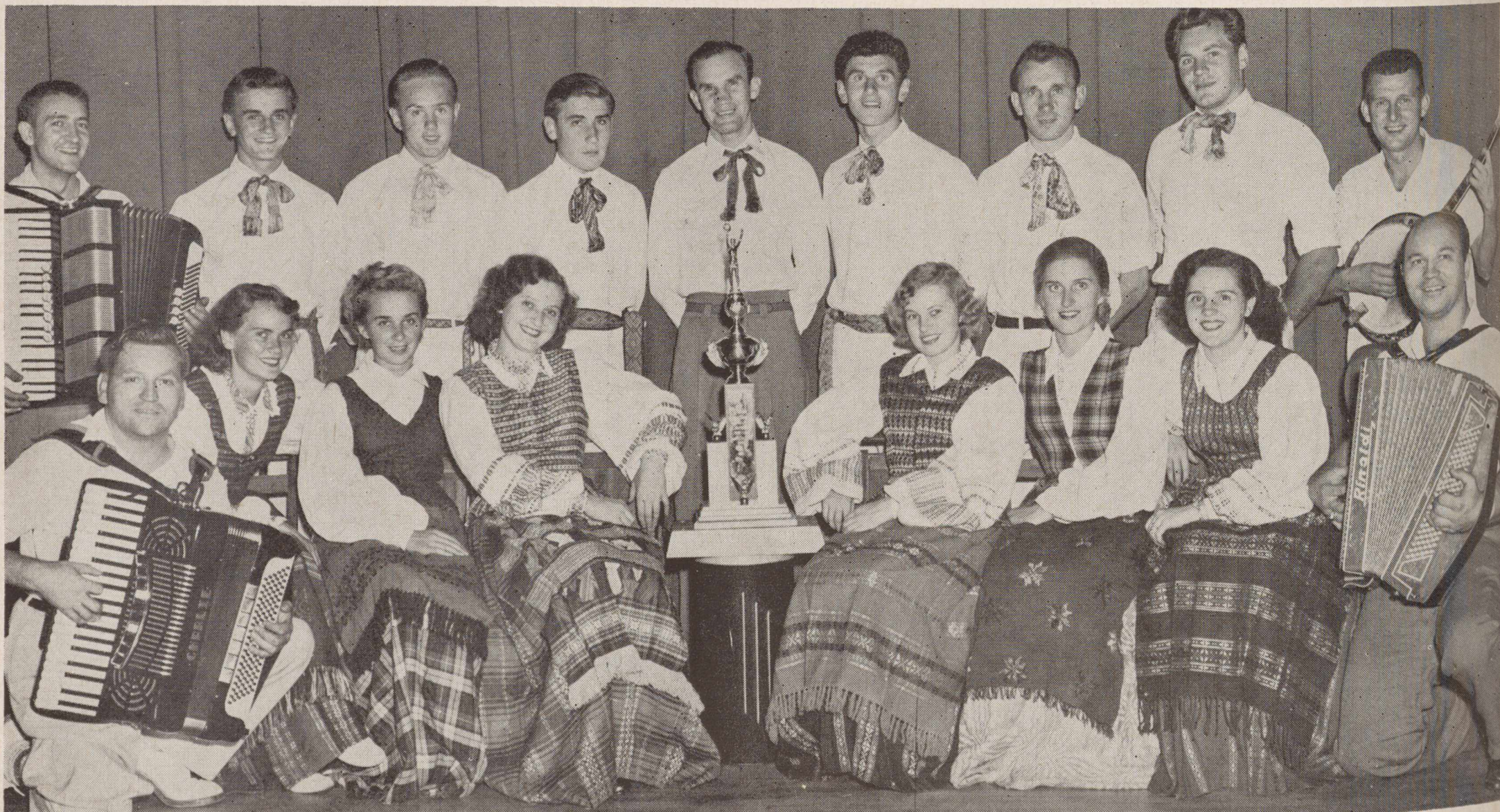
kovai su okupantu. Tam pritarta ir to reikalo gyvastingumas dar labiau pabrėžta, tačiau gana žymi susirinkusiųjų dalis pasisakė už gyvas pastangas ir toliau siekti vienybės bei visus apjungiančio vyriausio pasipriešinimo centro. Tų pusėje ir šių eilučių autoriui teko būti ir kiek griežčiau, kaip paprastai, pasisakyti už vieno vyriausio centro būtinumą, kuris ne tik visus rezistentus apjungtų ir jiems vadovautų, bet kartu ir nepriklausomos Lietuvos atstatymu rūpintųsi, reikalingus planus bei projektus ruošytų. Okupacija - per daug didelė tautos nelaimė, kad esamus nesutarimus galėtumėm pakęsti. Diskusijos pagyvėjo, ir tonas pakilo. Visi norėjo vienybės, bet ne visi betikėjo galimybe jos pasiekti po tiek jau padarytų pastangų. Vienas dalyvis, kiek priekaištingai, pasiuntė man repliką - "Tai eik ir susikalbėk, jei tu dar tiki!" — "Įgaliokit, eisiu" - atsakiau. Toje vietoje įvyko apsisprendimas, kad dar bandyti reikia. Iš karto buvo aišku, ir kam ta pareiga teks. Pasiūliau tik, kad įgalioti reikėtų ne vieną, bet du asmenis, nes betkuriuose derybose ne vienas yra geriau. Įgalioti buvo Adolfas Damušis ir Stasys Lušys. Palinkėta taip pat ir geros sėkmės. Posėdžiui pasibaigus, abu įgaliotieji pasitarėm, nuo ko ir kaip pradėti. Man buvo pavesta sueiti į sąlytį su Vyriausiu Lietuvių Komitetu, pranešti Lietuvos Tarybos norą tartis dėl vieno vyriausio pasipriešinimo organo sudarymo ir paprašyti, kad tam reikalui įgaliotų taip pat du asmenis.

Pasitarimai prasideda.

Korektiški santykiai, kolegiškas ir pasitikėjimas yra brangi vertybė visuomenės gyvenime. Tuo teko pasiremti ir pasitarimus pradėdant. Todėl neturėjau problemos,

kaip pasiekti sąlyčio su vyriausiu Lietuvių Komitetu. Žinojau, kad ten yra Juozas Audėnas, mano prefesijos ir studijų kolega. Daug kur tek-davo susitikti ir įvairiais klausimais tartis. Kartu studijavome, kartu ir akademiniame studentijos gyvenime dalyvavome. Mielas tai buvo laikotarpis, bet ir stambių įvykių pilnas. 1926 metų Seimo rinkimai ir po to sekęs valdžios pasikeitimas, policijos ir studentų muštinės Kauno gatvėse, gruodžio 17 dienos perversmas, tautininkų diktatūros įsigalėjimas, universiteto autonomijos gyvenimas ir, pagaliau, Kauno konkės nuvertimas. Studentija tada buvo aktyvi ir visur esanti. Nė vienas žymesnis visuomenės gyvenimo įvykis — kultūrinis, politinis, socialinis ar ūkinis — neapsiėjo be studentijos aktyvaus dalyvavimo. Studentijos įnašas kiekvienam atveju buvo žymus. Ir mudu su Juozu Audėnu ten susitikdavome. Jis buvo pirmininku studentų varpininkų, o aš pirmininkavau studentams ateitininkams. Mums jau tada teko veiklos derinimo reikalais tartis ir, rodos, nebuvo nė vieno atsitikimo, kada nebūtume radę kelio bendram sutartiniam darbui. Tas malonus praeities faktas davė man ne tik drąsos su pasitikėjimu imtis pavestos misijos, bet puoselėjo ir gana realias viltis vieno bendro rezistencijos centro pasiekti.

Paėmiau telefono ragelį ir pasikambinau — "Alio" — girdžiu Juozo Audėno balsą. "Labą dieną, kolega, labai pasiilgau, norėčiau Jūsų akis išvysti" — pradėjau juokaudamas. Jis pajukavo taip pat. Tuo stiliumi susitarėm eidami iš darbo susitikti. Abu žinojom, kad ne dėl akių pamatymo susitiksim, bet tuo vardu buvo galima gestapo telefono sekliams tiesos nepasakyti. Susitikom gatvėje, kur okupanto seklių

Baltimore, Md., liet. tautinių šokių grupė, laimėjusi premiją už geriausiai atliktus tautinius šokius "Visų Tautų" šventėje Baltimorės mieste; vidury už dovanos stovi grupės vadovas B. Brazauskas; su akordeonais, kairėje - Lekavičius ir Stupuras, dešinėje - Juškevičius.

Lithuanian folk dancers, winners of a prize for the best dancing at the All Nations Festival, Baltimore, Md.

J. P. Smetonos foto

Operos solistė J. Augaitytė su dail. A. Smailyte (dešinėje) laike liaudies kūrybinių parodėlės dailininkės namuose, Philadelphia, Pa.
Opera soloist J. Augaitytė and Artist A. Smailytė (right) during a folklore exhibit at the latter's home, Philadelphia, Pa.

OMAHOS LIETUVIAI

(Atkelta iš 9 psl.)

mo ir lavinimo darbą dirba skautai. Iš tremtinių veiklos, be kita ko, paminėtina:

— 1951 m. už Lietuvos laisvę žuvusiems atminti lentos įmūrijimas šv. Antano bažnyčioje,

— pro Omahą pravažiuojančio Gromyko pikietavimas,

— Lietuvos laisvės bylos aktualinimas choro koncertais ar taut. šokiais per televiziją, radiją ir šiaip amerikiečių pobūviuose.

Omahos tremtinių teatro meno mėgėjų būrelis, be vaidinimų savo kolonijoje, aplankė ir kaimynines kolonijas.

Tautos Fondui metinės rinkliavos (600 dol.) kol kas išpildomos.

Reikia viltis, kad šįmet ir senieji ir naujieji lietuviai turės gerokai pasitempti nes Omahos miestas mini savo šimtmetį, ir lietuviai yra pakviesti dalyvauti bendrame parade, be to, pasireikšti per televiziją ir radiją, netgi suorganizuojant miesto auditorijoje specialų lietuvių vakarą.

Pabaigai stabtvertina ties šv. Antano parapijos klebono kun. J. Jusevičiaus asmeniu. Tai dzūkas nuo Kalesninkų. Tylus ir visokeriopai veiklai pats tas. Užpernai jis šventė savo kunigystės 25 m. ir Omahoj klebonavimo 20 m. sukaktis. Parašė tariant, užpernai ji ištiko nelemtis, nes arkivyskupas įsakė parapiją mokyklą kuriam metui uždaryti ir iki 1953 m. rudens pristatyti kelias klases, tai, žinoma, užtraukė arti 140 tūks. dolerių skolą ir savaime visuomenininko klebono dėmesį sukaupė ko greitesniam iš skolų išbridimui.

Kun. J. Jusevičiaus iniciatyva ir triūsų 1936 m. įsteigiama Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius, 1938 m. kovą sušaukiamas masinis mitingas prieš Lenkijos ultimatumą Lietuvai, 1939 m. kovą protesto prieš Klaipėdos pagrobimą mitingas, 1940.6.30. mitingas prieš bolševikų įsibrovimą Lietuvon.

Kun. J. Jusevičius yra autorius 6 religinio turinio knygų (ir daugelio laikraščių bendradarbis). Vienoje iš jų, būtent, "Mūsų vaikų laimėje" pabrėžia neginčijamą tiesą:

"Būtų nesąmonė, jei žmogus mainytų savo tautą pagal gyvenimo vietą".

"Reikia įsidėti į galvą, kad gėdytis lietuviškos kalbos yra gėdytis motinos ir tėvo".

"Meilė, kurią mes turime Lietuvai, visai mums neklaido gerbti tos šalies, kurioje mes gyvename."

pasipriešinimo centro sudarymo, bet darbą pradėti ne nuo likvidavimo to ar kito dabar veikiančio centro, bet nuo ieškojimo principo - bazės, pagal kurį bandytume sudaryti naują, vieną, visus įjungiantį ir visus apimantį vyriausią organą. Kai tą būsimę pasiekę, tai tada ir anų dviejų veiklos sustabdymo ir jų dirbto darbo perėmimo klausimas palengvės, o gal ir savaime išsispres.

Pradžią gera, bet kaip matome, nelengva. Nuomonių skirtingumai pasireiškė pirmame posėdyje. Sutarėm tą pasitarimą laikyti informaciniu ir pačia pirmąja darbo pradžia. Nutarėm pagalvoti apie naujus principus ir metodus kitam posėdžiui. Ryžomės dviems nuomonėms susikirtus nenusiminti, bet toliau tartis ir trečios, visiems priimtinos ieškoti.

(Bus daugiau kitame numery)

trečiojo Reicho kėslus lietuvių tautai naikinti, o Lietuvą visiems amžiams pavergti. Esame sunkioje ir lemiančioje kovoje. Mažai beginklei tautai tenka grumtis su Europos galiūnu, nuo kojų iki galvos moderniškiausiais ginkluotu. Mūsų pusėje yra tiesa ir prigimtoji teisė laisvai gyventi. Tai taip pat stiprūs ir labai galingi ginklai. Ne medžiaginės jie prigimtios, bet už tai niekad nesensta ir niekad nerūdija. Tokie ginklai pašvenčia pergalei ir tautas ir žmones. Jie yra ir Lietuvos viltis. Yra ir dar vienas stiprus ir nesenstas ginklas - tai vienybė. Tą ginklą dabar mes dar nepilnai tevarojam. Esame suskilę ir grumiamės su okupantu atskirai. Tas jam patinka, bet Lietuvai nuostolius neša. Mes keturi esame igalioji ir įpareigoti rasti metodus ir parinkti priemones tam stipriam vienybės ginklui nukalti ir kovojančiai tautai į rankas įduoti. Mums patikėtas ne lengvas, bet kilnus uždavinys. Imkimės jo iš visos širdies. Nepagailėkim pastangų, nė jėgų tam darbei. Tegu būna šis posėdis tokia pradžia, kuri laiduotų visų mūsų pasitarimų laimingą pabaigą. Toliau kalbėjo Juozas Audėnas, Bronius Bieliukas ir Adolfas Damušis. Visi apgailestavo dabar esamą padėtį ir reikė nuoširdų pasiryžimą padaryti viską, kad vienas vyriausias rezistencijos centras būtų sudarytas.

Po tos, lyg ir oficialios, dalies priėjome prie klausimo esmės. Yra du rezistencijos centrai. J. Audėnas ir Br. Bieliukas pasisako, jo trumpiausios kelias pasiekti vieno būtų

tas, jei galėtume susitarti, kad vienas dabar veikiančių centrų savo veikimą sustabdytų ir tam tikru sutartu asmenų skaičiumi į kitą įsijungtų. Jie siūlytų Lietuvos Tarybai savo darbą baigti, nes vyriausias Lietuvos Komitetas anksčiau susiformavęs ir labiau savo veikla pasireiškęs ir Lietuvoje ir užsienyje. Todėl Vyriausiojo Lietuvių Komiteto išnykimas yra daug sunkiau įmanomas, negu Lietuvos Tarybos. Jo veiklos sustabdymas sunkiai būtų suprantamas Lietuvoje ir sukomplikuotų rezistencijos santykius su užsieniu. Mudu su A. Damušiu nebuvome tos nuomonės. Mūsų žiniomis Vyriausias Lietuvių Komitetas ir Lietuvos Taryba atsirado maždaug tuo pačiu laiku ir jų amžiaus vyresniškumas negalėtų čia daug lemti. Veikla krašte abiejų centrų yra žymi ir objektyviai esamose sąlygose nepasverinama taip, kad būtų galima nustatyti, kuris jų yra reikšmingesnis. Su užsieniu turi santykių abu ir kiekvienas jų prezentuojasi ten visos rezistencijos vardu. Taigi sutarti, kad Lietuvos Taryba savo veiklą sustabdytų, o Vyriausias Lietuvių Komitetas liktų ir jos darbą perimtų, būtų pirmiausia neįmanoma, o be to ir netikslinga. Jei vienas jų likviduosis, o kitas išliks, tai besilikviduojančio padaliniai bei šalininkai visada bus nepatenkinti ir reikės pasipriešinimą. Viena ar kito centro nutilimas užsienyje sukeltų ten esančių draugų tarpe nusivylimą ir jie pradės abejoti taip pat ir tuo, kuris bus palikęs. Siūlėme klausimą svarstyti kitą plotmę. Tartis dėl vieno bendro

ausys nebuvo tokios jautrios, ir ten trumpai pasakiau reikalą. Pasakodamas sekiau savo partnerio išvidinį reagavimą ir jo atspindį veide. Įspūdis buvo geras. Veidas surimtėjo, bet giedrumos netrūko. Pritarimas aiškiai matėsi. Sutarėm, kad jis pasimatys su Vyriausio Lietuvos Komiteto žmonėmis ir už dienos ar dviejų man praneš jų nusistatymą. Taip ir buvo. Antrąją dieną jau žinojau, kad jų Komitetas Lietuvos Tarybos pasiūlymui pilnai pritarė ir iš savo pusės pasitarimuose dalyvauti įgaliojo Juozą Audėną ir Bronių Bieliuką. Gera pradžia — pusė darbo, tariau sau širdyje, ir tuoj sutarėm pirmą įgaliojimą asmenų posėdį. Jis įvyks 1943 m. birželio 29 d. 17 val. Lušių bute, Kaune, Kraševskio gatvė Nr. 21. Paprašiau žmonos paruošti kavos ir šio bei to prie jos, o pats pasirūpinau "tauresnių" gėrimų. Ne dėl to, kad posėdžio dalyviams tai būtų svarbu, bet tam galimam atvejui, jei kartais okupanto agentai užuostų ir įsiveržtų, kad turėtumėm kaip aiškintis: mėgstam "burnelę" ir dėl to susimetėm pasmagurianti. Okupantai daug ką buvo uždraudę, bet "teisės" gerti nelietė.

Sutartą valandą prie apvalaus valgomiojo stalo susėdo keturi vyrai, tada dar jaunesnės kartos žmonės: dipl. ekon. Juozas Audėnas, dipl. teis. Bronius Bieliukas, dipl. inž. Adolfas Damušis ir dipl. ekon. Stasys Lušys. Tą pirmą posėdį teko man pradėti. Trumpame žodyje konstatavau antrosios, vokiečių, okupacijos liūdną faktą, jos vykdomus žiaurumus ir jau išryškėjusius

Lietuvybės Studijų Instituto atidarymo iškilmės Chicagoje 1953 m. spalio 17 d.; iš kairės dešinėn: dr. O. Labanauskaitė, B. Jameikienė, seselė Perpetua, Lietuvos Vyčių veikėjas J. L. Jatis, motinėlė Immaculata, Mokslo Mėgėjų Klubo pirm. P. Maldeikis, Instituto dir. kun. V. Bagdonavičius MIC, prof. dr. V. Manelis, ALT pirm. L. Šimutis, kun. dr. J. Prunskis, Lojolos universiteto prof. kun. J. Beleckas SJ, V. Beliajus ir Č. Grincevičius.

Grand opening of the Lithuanian Studies Institute in Chicago, Ill. (Oct. 17). Pictured are Lithuanian clergy, professors, and nuns.

Pittsburgh, Pa., lietuviai prekybininkai, dalyvavę JAV prezidento D. D. Eisenhowerio gimtadienio pokylyje 1953 m. spalio 13 d. Hershey, Pa., mokėdami po 100 dol. už vakarienę; iš kairės dešinėn: ponis A. Pikiel, C. K. Pikiel, ponis Savolskis ir ponis B. Pivaronas.

Among the 6,000 persons who celebrated President Eisenhower's birthday were (from left to right) Mrs. A. Pikiel, C. K. Pikiel, a business broker in Pittsburgh, Pa., Mrs. M. Savolskis, whose husband owns three supermarkets, and Mrs. B. Pivaronas, whose husband is owner of a Lithuanian bakery in Pittsburgh, Pa. Picture was taken in front of artificial cake.

J. Bacevičius su S. Vitkute po jungtinių prie šv. Mykolo lietuvių bažnyčios tarp kitų tos kolonijos lietuvių, Easton, Pa.

Newlyweds J. Bacevičius and S. Vitkutė shown with other Lithuanians after wedding ceremonies in Easton, Pa.

Inž. A. Rudis, Chicagos lietuvių veikėjas, pramonininkas, Ilinois steito Lietuvių Prekybos ir Pramonės Rūmų pirmininkas, Amerikos Lietuvių Kongreso metu įteikia ALT pirm. L. Šimutui (kairėje) 1000 dol. čekį, paaukodamas šią sumą Lietuvos vadavimo reikalingams.

Engineer A. Rudis, Lithuanian businessman and civic leader, Chairman of the Lithuanian Chamber of Commerce in Illinois, hands ALT Chairman L. Šimutis \$1,000 at Lithuanian Congress to be used for the liberation of Lithuania.

V. Noreikos foto

Liet. Enciklopedijos vyr. red. prof. Vael. Biržiška kalba Bostone, Mass., pirmojo tomo pasirodymo proga; jo dešinėje op. sol. E. Kardelienė iš Montreal, Que., Kanada, prel. P. Juras ir adv. Kalinauskas.

The Editor-in-Chief of the Lithuanian Encyclopedia, Prof. Vael. Biržiška, addresses Lithuanian Bostonians on appearance of the first volume of this gigantic work. To his right: E. Kardelienė from Montreal, Can., Msgr. P. Juras and Attorney Kalinauskas.

P. Labanausko foto

Brooklyno, N. Y., lietuviai iškilmingai pamini Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės šventę, suruošdami atitinkamą minėjimą. Nuotraukoje matome dalį paminėjimo dalyvių tuoj po pamaldų 1953 m. lapkričio 22 d. prie vėliavų pakėlimo apeigų; vidury plk. K. Škirpa, pasakęs paminėjime kalbą

Brooklyn, N. Y., Lithuanians ceremoniously observe Lithuanian Army Day. Scene here was taken after Mass, Nov. 23. Center: Col. K. Škirpa, speaker.

P. Labanausko foto

Vitalis ir Genė Gaideliai, Kenosha, Wisc., LD bendradarbiai-platintojai, sukūrę lietuvišką šeimą.

Vitalis and Genė Gaideliai, Kenosha, Wisc., "Lithuanian Days" co-workers and distributors, were recently married.

Los Angeles Lietuvių RADIJO VALANDELES

Koncertas - Vakaras

ruošiamas

1954 sausio 31 d., sekmadienį,
šv. Kazimiero lietuvių parapijos
salėje

2704 St. George St., L. A., Calif.

Programą atlieka: šv. Kazimiero lietuvių parapijos moterų choras, ved. muz. Br. Budriūno; St. Šimkaus vardo Meno Ansamblio vyrų choras, ved. muz. J. Bertulio; solistė Helen Bartush-Swaggart ir kiti.

Pietūs - nuo 12 val., programos pradžia - 3:30 val.

Šokiai prasidės 6:00 val. Gros Krafto orkestras.

Eleonora Čebatorytė, Philadelphia, Pa., veiklių lietuvių Albinos ir Antano Čebatorių vienuolė duktė.

Eleonora Čebatorytė, only daughter of Albina and Antanas Čebatorius, socially prominent Lithuanian family.

KA VEIKIA SKAITYTOJAI

— Jadvyga Kuprėnienė, Washington, D. C., 1953 m. lapkričio 23 d. buvo pakviesta kalbėti "The Woman's Club of Highland Park", Richmond, Va., apie Lietuvos istoriją, kultūrą, papročius, liaudies meną ir pan. Ji taip pat plačiai nušvietė bolševikų okupacijos lietuviams padarytas ir tebedaromas skriaudas. Paskaita buvo pajvairinta parodėle, kurioje buvo gausu liet. rankdarbių, audinių, juostų, gintarų, leidinių apie Lietuvą anglų kalboje ir k.

— Dail. J. Aleksandravičius, Washington, D. C., padarė centrinės dekoracijas Ame-

Foto Studija AKIS

Švenčių proga sveikina
visus savo buvusius ir
būsimuosius pozuotojus

SUAKTYVINTINAS LAISVINIMO DARBAS

(Atkelta iš 4 psl.)

jauna energija turėtų pralaužti visus ledus, kur jie tebėra, ir aktyvia veikla įrodyti savo sumanumą ir pajėgumą, o ne laukti, ligi kas juos atves į bendrąjį darbo lauką.

Laikas veikia ne mūsų naudai. Visi turime susirūpinti, kaip veiksniai, taip ir pavieniai visuomenės nariai, kad laisvinimo darbas būtų suaktyvintas, geriau suplanuotas ir naujos jėgos paruoštos kovai. Gana nesibaigiamų derybų, aiškinimosi ir lūkuriavimo. Ne derybos nustatys, kieno prestižas daugiau vertas, bet jo veikla ir ryžtas. Kenčiančiai tautai visvien kas jai daugiau pasitarnaus. Jai svarbu, kad išlaisvinimo valanda priartėtų, ir jos vargai palengvėtų. Ji yra nutildyta, už ją turi kalbėti laisvėje esantieji. Darbo užduotis yra viena ir ta pati - kova už tautos laisvę, už jos ateitį. Kovos obalsis - vienybė, ryžtas, pasišventimas. Tik taip veikdami laimėsime.

rikos Katalikų Universiteto iškilmių salėje naujojo rektoriaus inauguracijos proga. Tų iškilmių metu prez. Eisenhoweriui buvo suteiktas teisės garbės daktaro laipsnis

— J. P. Kvaraceus, M. D., Brockton, Mass., atnaujino LD garbės prenumeratą.

— Dr. K. Laban, Los Angeles, Calif. atnaujino LD garbės prenumeratą; jis yra senosios lietuvių kartos rašytojas - poetas; LD jis įteikė keletą savo eilėraščių.

— Z. Krumin, Palm Springs, Calif., atnaujino LD garbės prenumeratą.

— J. Černius, generolas, Flint, Mich., atnaujinamas LD prenumeratą paaukojo 2 dolerius.

— Kun. V. Katariskis, Dayton, Ohio, vikaraujantis šv. Kryžiaus lietuvių parapijoje, gavo JAV pilietybę.

— F. Bradulski, Clinton, Iowa, atnaujinamas prenumeratą paaukojo LD-noms 2 dolerius.

— J. Kaributas, dramos artistas, neseniai persikėlė iš Rochester, N. Y., į Los Angeles, Calif., ir čia įsijungė į kolonijos kultūrinę veiklą.

F. Klem, Los Angeles, Calif., neseniai persikėlė iš Truth or Consequences, New Mexico, ir lankėsi LD redakcijoje.

— J. Balnanosis, Minersville, Pa., atnaujino LD prenumeratą 2 metams.

Dr. Aldona Janušauskaitė (Janus), neseniai persikėlusi iš Chicagos į Los Angeles, Calif. ruošiasi steito gydytojų egzaminams.

— J. Salys, Hollywood, Calif., atnaujinamas prenumeratą paaukojo LD-noms 1 dol.

Antanas ir Agnes Gillis, Los Angeles, Calif., atvyko iš Chicagos, Ill., ir čia nusipirko namus.

— A. Markevičiūtė, Los Angeles, Calif., ruošiasi atidaryti grožio saloną.

— S. L. Fabian, Hollywood, Calif., yra pilnas savininkas Safe-T-Seal įmonės, o ne dalininkas, kaip buvo parašyta lapkričio numery.

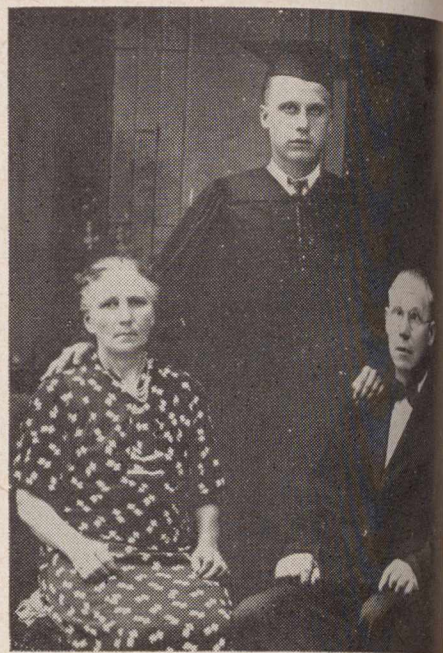
Elvyra Šikšniūtė, Columbus, Ohio, viena iš geriausių ir pasižymėjusių lietuvių sportininkių Amerikoje. Dabartiniu metu ji studijuoja Ohio State universitete fizinį auklėjimą.

Elvyra Šikšniūtė, one of Lithuania's foremost sportswomen in the U. S. She is a student of Physical Education at Ohio State University.

Linksmų švenčių ir
laimingų 1954 metų
prieteliams bei pažįstamiems

J. Miliunas

1413½ N. Vista St.
Hollywood 46, Calif.

K. Vidikauskas su žmona ir sūnumi, Philadelphia, Pa., LD bendradarbis ir platintojas, senosios kartos lietuvių poetas bei korespondentas, garsinąs lietuvių vardą Amerikos rusų, lenkų, ukrainiečių ir gudų spaudoje. Lietuvos vyriausybė už pasidarbimus jam buvo suteikusi Gedimino ordina.

K. Vidikauskas with wife and son, Philadelphia, Pa. A booster of "Lithuanian Days", Vidikauskas was decorated with the Order of Gediminas for his energetic activities on behalf of Lithuania.

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE 75 kuopos

Vakaras - Koncertas

įvyksta

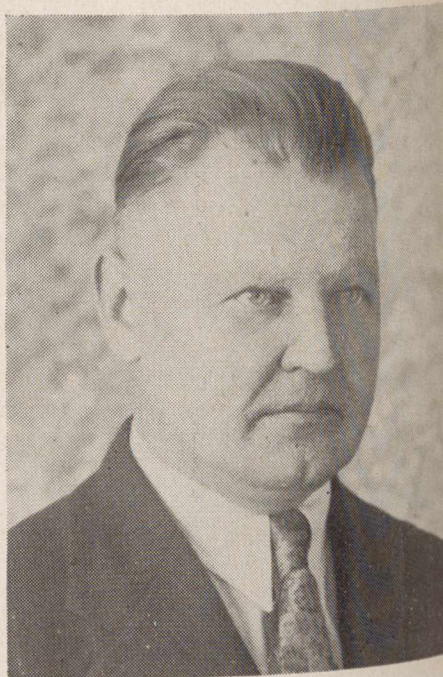
1954 m. sausio 17 d., sekmadienį,
North Star Auditorium
1631 W. Adams Blvd.
Los Angeles, Calif.

Programą išpildys: St. Šimkaus vardo Meno Ansamblis, vad. muz. J. Bertulio ir dramos aktorius J. Kaributo.

Bus duodami pietūs, užkandžiai, veiks baras.

Pradžia - 3 val. popiet

Šokiams gros Krafto orkestras
Įėjimas \$1.00

F. Motuzas, Detroit, Mich., SLA 352 kp. pirm., 1953 m. gruodžio 5 d. atšventės 40 metų lietuviškos veiklos sukaktį. Ta proga kuopa jį atitinkamai pagerbė.

F. Motuzas, Chairman of SLA Chapter 352 of Detroit, Mich., celebrated his 40th year of Lithuanian activity on Nov. 5. Group feted him on the occasion.

60th birthday ceremonies of Jonas Liudvinaitis, long active in Lithuanian circles. Guests, left to right: A. Liudvinaitienė, Mayor W. J. Hurst, Linden, N. J., Mrs. Sweet, J. Liudvinaitis (speaking) and Linden Librarian V. R. Maihl. — Linden, N. J.
 Jono Liudvinaičio, Linden, N. J., lietuvių veikėjo pagerbimo vakarienė, minint jam 60 metų amžiaus sukaktį: sėdi iš kairės dešinėn: A. Liudvinaitienė, Linden miesto burmis-
 tras W. J. Hurst, ponis Sweet, J. Liudvinaitis (kalba) ir Linden miesto bibliotekų direktorė panelė V. R. Maihl. V. Maželio foto

There Is a Future For Lithuania

By JOHN FOSTER DULLES, Secretary of State

Following is the text of an address made Nov. 30, 1953, by Secretary of State John Foster Dulles before a committee of the House of Representatives investigating Soviet seizure of Lithuania, Latvia and Estonia and Russian treatment of the Baltic peoples:

The Baltic peoples proclaimed their independence of Russia in 1918. In 1920, Soviet Russia made peace treaties with them. By these treaties Soviet Russia recognized, without reservation, the independence and sovereignty of the Baltic States. It declared in these treaties that it voluntarily and forever renounced all sovereign rights over the Baltic peoples and the territories of the Baltic States.

On July 28, 1922, the United States extended diplomatic recognition to the Baltic governments. We did so in application of our traditional concepts.

Estonia, Latvia and Lithuania had shown, by four years of existence as independent states, that their independence had a solid reality. They had successfully maintained internal stability, both political and economic. They had conducted themselves internationally in accordance with good practice. Therefore, they were entitled to our recognition. Indeed, their independence fulfilled the kind of hope for all peoples which our nation had entertained since its own beginning.

For two decades the Baltic republics showed the good fruits of freedom. Their creative accomplishments were impressive. Their natural resources were meager. But the peoples were skilled in agriculture and by their hard work they achieved a good measure of economic well-being. National arts and crafts flourished. They established a high standard of social justice, and won world-wide respects as exemplary members of the family of nations. Their spiritual and moral strength, their love of liberty, their energy and their

self-discipline showed that they possessed those qualities which, more than mere numbers, area or wealth, make for national worth.

The Baltic republics, during this period, gave the whole world an ever-needed demonstration of the creative power of self-disciplined freedom.

The present dark period began in 1939. It was begun by the ostensibly friendly embrace of the Soviet Union, which pressed "pacts of mutual assistance" upon these Baltic countries.

The Soviet Minister of Foreign Affairs carefully explained the innocent and protective nature of these pacts in a major address of Oct. 31, 1939. I quote his words:

"The Soviet Union has concluded pacts of mutual assistance with Estonia, Latvia, and Lithuania which are of major political importance... The special character of these mutual assistance pacts in no way implies any interference on the part of the Soviet Union in the affairs of Estonia, Latvia or Lithuania, as some foreign newspapers are trying to make out. On the contrary, all these pacts of mutual assistance strictly stipulate the inviolability of the sovereignty of the signatory states and the principle of noninterference in each other's affairs... We declare that all the nonsensical talk about the Sovietization of the Baltic countries is only to the interest of our common enemies and all anti-Soviet provocateurs."

Scarcely had these passionate and authoritative words been uttered, when the "Sovietization" began. The concluding acts occurred about eight months later when the Soviet Union marched its Red Armies into the Baltic territories, set up puppet governments and caused them to apply for admission into the Soviet Union, an admission that was graciously granted. The "nonsensical talk" of the "foreign newspapers" had come true.

The free nations of the world were shocked by this aggres-

sion. The United States promptly made its position known. On July 23, 1940, our Government described and denounced the "devious processes whereunder the political independence and territorial integrity of the three small Baltic republics—Estonia, Latvia and Lithuania, were to be deliberately annihilated by one of their more powerful neighbors."

The "devious processes" still went on until today over 15 once independent nations, representing much of the human race, have been "Sovietized."

Today, the Soviet leaders still ask the free peoples to accept and rely on Soviet mutual-security pacts. We should know by now that when Soviet rulers use the word "security" they mean an opportunity for the Soviet Union to secure new victims.

What of the future? First of all, let us never lose hope that there is a future...

The Baltic peoples, in the face of every imposition, retain their will to be free and maintain their steadfast opposition to Soviet despotism. Terrorism has been prolonged for now 13 years. Many of their courageous and noble representatives have been executed, deported or driven into exile. But their martyrdom keeps patriotism alive.

The United States, for its part, maintains the diplomatic recognition which it extended in 1922 to the three Baltic nations. We continue to deal with those diplomatic and consular representatives of the Baltic countries who served the last independent governments of these States.

Some may say that it is unrealistic and impractical not to recognize the enforced "in-

The newly elected Gov. of New Jersey, R. B. Meyner with Linden, N. J., Lithuanians. Escort is J. Liudvinaitis. Naujasis New Jersey steito gubernatorius R. B. Meyner tarp Linden, N. J., lietuvių; už parankės jį veda J. Liudvinaitis; gub. R. B. Meynerio dešinėje - adv. K. Paulis. J. Prapuolenio foto

corporation" of Estonia, Latvia and Lithuania into the Soviet Union. We believe, however, that a despotism of the present Soviet type cannot indefinitely perpetuate its rule over hundreds of millions of people who love God, who love their country and who have a sense of personal dignity.

The Soviet system, which seeks to expunge the distinctive characteristics of nation, creed and individuality must itself change or be

doomed ultimately to collapse. The time of collapse depends largely on whether the peoples who remain free produce spiritual, intellectual and material richness; and a faith which can penetrate any iron curtain. The captive peoples should know that they are not forgotten, that we are not reconciled to their fate, and, above all, that we are not prepared to seek illusory safety for ourselves by a bargain with their masters which would confirm their captivity.

These are our purposes. We have not forgotten the Atlantic Charter and its proclamation of "the right of all peoples to choose the form of government under which they will live." We still share the wish expressed in that Charter, "to see sovereign rights and self-government restored to those who have forcibly been deprived of them."

This is an hour when it is particularly important that our nation's dedication to these principles should be made manifest. We approach a possible meeting with the representatives of the Soviet Union. I can assure you that we welcome opportunities to settle specific disputes between us; to end the race in armament, particularly atomic armament, and to reduce the risks of war.

But let me also assure you of this. We do not look on the conference table as a place where we *surrender* our principles, but rather as a place for making our principles prevail. That is our resolve—a resolve which I am confident is backed by the Congress and by the American people. (U. S. News & World Report, Dec. 11, 1953)

Scenes from convention of the Lithuania Minor Council, held in Luebeck, Germany (Oct. 10-11). Top: presiding committee; bottom: a portion of the delegates in attendance.

Iš Mažosios Lietuvos Tarybos suvažiavimo 1953 m. spalio 10-11 d.d. Luebecko mieste, Vokietijoje; pirmoji nuotrauka aukštai: suvažiavimo prezidiumas, kur matome M. Gelžinį (trečias iš kairės) ir Maž. Liet. Tarybos pirm. E. Simonaitį (ketvirtas iš kairės). Antroji nuotrauka žemai: MLT suvažiavimo dalyvių dalis.

KNIGHTS OF LITHUANIA

VALENTINE DANCE

February 7th - Sunday
at St. Casimir's Parish Hall, 2704 St. George St.
Los Angeles, Calif.

DINNER will be served beginning at 1:00 P.M.

Everybody is invited to attend

K. OF L. COUNCIL 133

Lithuanian Scores With Woodcuts

By Dick Whalen

Alfonzas Dargis puts in an 8-hour day, five days a week, laboring with his hands as a maintenance worker.

Nights and weekends he works with his heart—creating, cutting and printing woodcuts that are hanging in art galleries in the East as works of modern art.

The Lithuanian artist, who came to the United States two years ago, prints pictures from woodcuts that he carves and colors in his second floor rear apartment at 177 Portland Ave., Rochester, N. Y.

His prints are in collections of the Memorial Art Gallery in Rochester, the Museum of Modern Art in New York City and other private galleries.

He calls his work “expressionistic.”

“People think it is easy to paint modern art,” he said. “I think it is three times harder.”

“Anybody can learn to work with the hands—they are machines. But art is not in the hands; it is in the heart.”

“Almost everybody can string words together,” he said by way of illustration, “but not everybody is a poet.”

Dargis believes that modern art is no better or worse than classical art. It’s just different. He says it’s modern because we live in modern times—not 200 years ago.

He has progressed through mosaics, frescoes and theater designing. “Now I work with color graphic,” he said. “It’s in my heart.”

A Lithuanian by birth, he was a scenery

Artist Alfonzas Dargis holding one of his works. (See article “Lithuanian Scores with Woodcuts.”)
Dail. Alfonzas Dargis, Rochester, N. Y., su vienu iš savo darbų. Žiūr. du jo darbus žemai, skaityk apie jį str. “Lithuanian Scores with Woodcuts”.

designer in the state theaters of Germany. He moved from city to city and at times was head of scenery designing for a theater.

With his wife he came to Rochester in 1951 as a displaced person. He works at Kodak Park. (Times Union, Rochester, N. Y.)

Composition / Woodcut by A. Dargis

Kompozicija (medžio raižinys) / A. Dargis

Composition / Woodcut by A. Dargis

Kompozicija (medžio raižinys) / A. Dargis

Teacher Ann Marcelonis from Pittston, Pa., Chairman of the Lithuanian Women's Club of the Wyoming Valley.

Ann Marcelonytė-Marcelonis, Pittston, Pa., mokytoja, Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubo pirmininkė.

DISTINGUISHED LITHUANIAN WOMEN'S CLUB

WELL-ORGANIZED LITHUANIAN WOMEN OF
WYOMING VALLEY, PA.

How well - organized are Lithuanians in Pennsylvania? This question is better answered by a case in point; namely, the Lithuanian Women's Club of Wyoming Valley, an active social

group comprising 147 members to date.

Silver Anniversary

This enterprising club of Lithuanian women just last year

celebrated the 25th anniversary of its founding. In 1928 the founders elected the first presiding officer, Mrs. J. Zelinsky; within the space of a year the club membership jumped to 112 women members and is now 147 strong.

Club Motto: "Love of God, love and loyalty to our country, the United States of America; upholding the traditions of the Lithuanian people; kindness and charity to all."

Club Achievements

From the first days the Lithuanian Women's Club of Wyoming Valley gave backing to the flight of Darius-Girėnas across the Atlantic. Between 1945-1948 the organization raised money and gathered clothing for the United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. For charities the club has expended \$10,000. and collected \$348,271 in various Bond and Stamp drives for the U. S. Government. In addition, club members have raised funds for scholarships, sent food parcels to Europe, and helped the needy in this country.

Energetic Club President

From 1952 to the present the club has been headed by blonde, 24-year-old Ann Marcelonis, a teacher by profession, from Pittston, Pa. When not engaged in club activities, she teaches Home Economics and Art at the Jenkins Township High School. Miss Marcelonis has also held position of club secretary and vice-president. Her activities outside her own group include membership in several Catholic

societies, president of Jenkins Township Teachers' Ass'n, student at the College of Misericordia. All her duties still do not prevent her from giving her mother a hand in the hotel business.

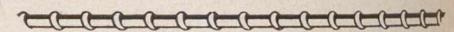
Other Club Officers

Assisting the president are several other able women: Vice-President, Mrs. C. Trusko; Rec. Sec'y, Miss D. Stark; Treasurer, Mrs. J. Shergalis; Fin Sec'y, Mrs. J. Bayoras; Corr. Sec'y, Mrs. J. Kuchemba; Press, Mrs. J. B. Ruth.

Industrious Workers

All the members of the club are third or fourth generation American Lithuanians, but despite home-making and personal responsibilities, and their pure American heritage, these loyal women do not forget the homeland of their forefathers. Indeed, the women of the Lithuanian Club of Wyoming Valley aspire for a safe America and a free Lithuania.

A. A.

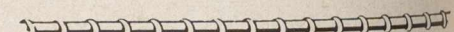
Merry Christmas and a Happy New Year

Thomas A. Kassales

457 W. Ocean Blvd.

Long Beach 2, Calif.

Phone: Long Beach 635-177

**Time to Renew Your
"Lithuanian Days" Sub-
scription for 1954!
\$4.00 per year.**

Officers of the Lithuanian Women's Club of the Wyoming Valley. Left to right: Mrs. C. Trusko, Vice-Pres.; Mrs. J. Shergalis, Treas.; Mrs. J. Bayoras, Fin. Sec.; and Mrs. J. B. Ruth, Correspondent. (Read more of this club on this page.)

Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubu valdybos narės; iš kairės dešinė: vicepirm. C. Trusko, kasininkė J. Shergalis, fin. sekr. J. Bayoras ir vald. narė spaudos reik. J. B. Ruth. Plačiau apie šį klubą žiūr. šiame puslapy.

LITHUANIANS MAKE NEWS

American Lithuanians held their National Congress on November 27-29, 1953, in Chicago, Ill. Over 1,000 delegates from all over the U. S. attended this event. All Lithuanian patriotic organizations, groups, and clubs were represented. More than \$15,000 was given by delegates to the Lithuanian liberation cause. The Congress elected to the supreme organ the following: L. Šimutis - President, A. Oliš - Vice-President, Dr. P. Grišaitis - Secretary, and M. Vaidyla - Treasurer.

The Lithuanian Association of Great Britain held its annual convention on October 24 - 25, 1953, in London. Twenty - two chapters were represented. M. Bajorinas was elected President of the Association. "Europos Lietuvis" (The European Lithuanian), a weekly, is published by this organization.

J. Padvalskis was elected President of the Lithuanian Community of Argentina at the national convention held recently in Buenos Aires.

Baton-twirling champion (second place) of Massachusetts 12-year-old Beverly Adomaitytė - Adams. J. Gaidžio foto. Beverly Adomaitytė - Adams, Waterbury, Conn., 12 metų lietuvaitė, laimėjusi antrą vietą Mass. steito "baton-twirling" varžybose.

The Lithuanian Community of France had its annual meeting on November 15, 1953, in Paris and elected to the supreme organ the following: Mrs. Dr. I. Aleksandravičius, Mrs. O. Bačkis, P. Dulevičius, Rev. F. Jucevičius, Col. J. Lanskoronskis, J. Masiulis, A. Michelevičius, Mrs. J. Navakas, A. Venskus, Mrs. B. Venskus, and E. Turauskas.

J. Balys, Ph. D., has written a new English book *Lithuanian Narrative Folk Songs*. This book is being published by the Lithuanian daily *Draugas* of Chicago, Illinois.

A. Greimas is a professor of French language and literature at Alexandria University in Egypt.

Dr. J. Gabrys is a professor at the University of Dayton, Ohio, Department of Civil Engineering.

Amerikos Lietuvių Vardynas (Lithuanian Who's Who in the U. S.) has been published by *Lithuanian Days* magazine, Los Angeles, Calif. This book was edited by J. Kojelis and J. Vitėnas; introduction was written by Dr. K. Pakštas.

Prof. J. Eretas, Basel, Switzerland, has written several articles on Lithuanian women in literature, organizations, etc. for the Swiss Women Lexicon, the first volume of which is already off the press.

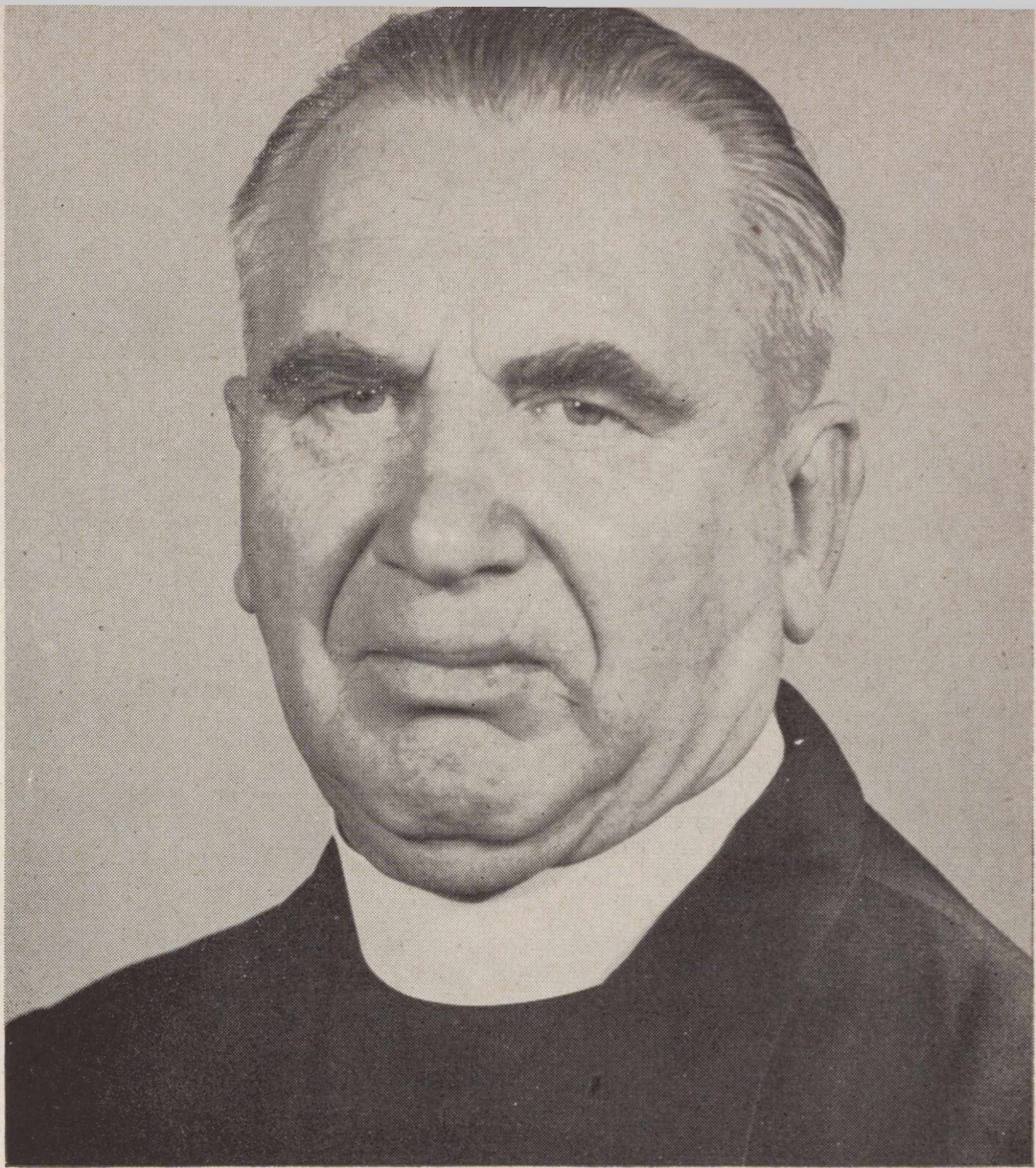
S. Kolupaila, Lithuanian professor at Notre Dame University, South Bend, Ind., represented this institution at the International Hydraulics Congress held last year in Minneapolis, Minn., where more than 300 scientists from all over the world took part.

Prof. A. Maceina, Freiburg i. Br., West Germany, is editor of the Lithuanian section of *Herder's Encyclopedia*, published in Germany.

This year's *Knights of Lithuania* national convention will be held in September in Pittsburgh, Penna.

A. K. Curtius (Kuršius) was the first Lithuanian to take up residence in New York City. He came to this city (at that time - New Amsterdam) in 1659 and taught Latin in city schools and practised medicine.

I Laisvę (Towards Freedom), a Lithuanian quarterly political journal, resumed publication in Brooklyn, N. Y. *Lietuvių Frontas*

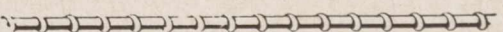
The Rev. Leonas Voiciekauskas, Harrison, N. J., pastor of Our Lady of Sorrows Lithuanian parish since 1931. He financed the transportation of the body of the late Lithuanian composer Č. Sasnauskas from St. Petersburg to Lithuania. He has published the composer's works and now preparing his biography.

Kun. Leonas Voiciekauskas, Harrison, N. J., Our Lady of Sorrows lietuvių parapijos klebonas nuo 1931 metų. Finansavo komp. Č. Sasnausko kūno perkėlimą iš Petrapilio į Lietuvą; išleido visus Č. Sasnausko muzikos kūrinius vardu "Lietuviška muzika", 1950 metais; dabar leidžia Č. Sasnausko biografiją. Daug yra dirbęs Lietuvos labui. Už nuopelnus apdovanotas Vytuto D. 4 laipsnio ordinu.

(Lithuanian Front), Lithuanian political movement, is behind this journal edited by J. Brazaitis

B. Jonušas, Lithuanian composer, has opened a music school in Chicago, Ill.

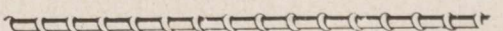
Crosses (Kryžiai) by Vincas Ramonas, translated into English by Milton Stark, will soon be available in a special edition. *Lithuanian Days* Publishers are proud to be the first to give this

Merry Christmas
& Prosperous New Year

PALANGA Apartments

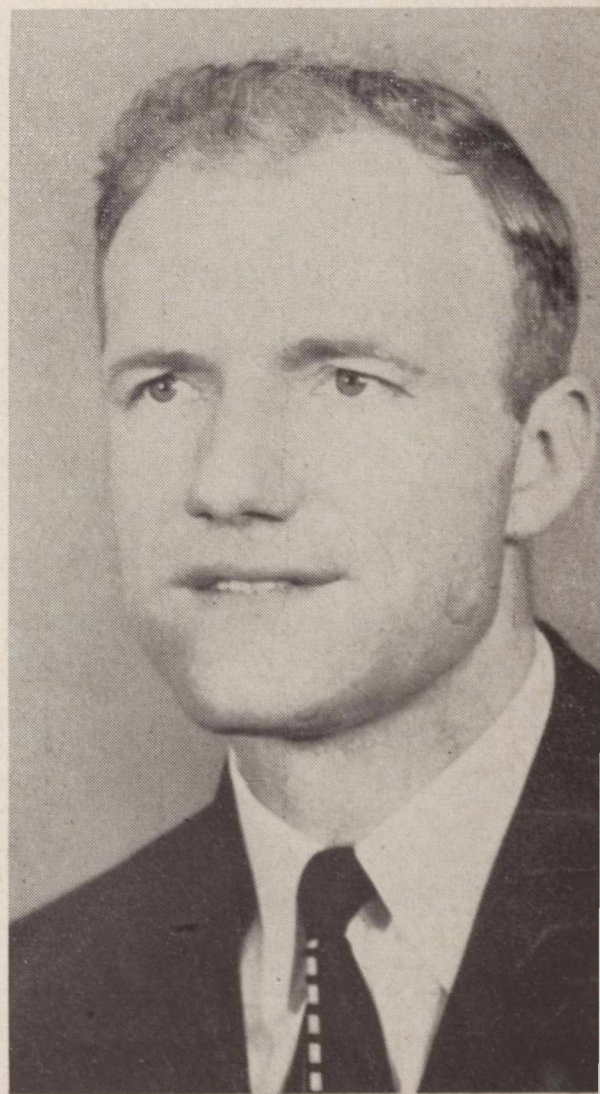
Mrs. B. Stark, Owner
1642 Ocean Ave.
Santa Monica, Calif.
EXbrook 5-9344

Peter Steponavičius - Stevens, Miami, Fla., local choir founder and present organist at Holy Family parish, No. Miami. He will appear in a joint program with Opera Soloist A. Dambrauskaitė at a Lithuanian - Ukrainian evening, Jan. 31, 1954.

Petras Steponavičius - Stevens, Miami, Fla., vietos choro steigėjas, šiuo metu vargoninkaujas Holy Family parapijoje, No. Miami, Fla. P. Steponavičius kartu su op. sol. A. Dambrauskaite pasirodys lietuvių - ukrainiečių parengime 1954 m. sausio 31 d.

striking and unusual novel to the American public. *Crosses* is the only Lithuanian novel in history to appear in the English-speaking world.

LITHUANIAN AFFAIRS IN THE U. S. PRESS

Chicago Daily Tribune (Nov. 5). Article and photos. "Lithuanians, with nostalgia for their beautiful homeland, will recreate an important part of their old life in a new one million dollar Catholic church at 69th St. and Washtenaw Ave." (Nativity of the Blessed Virgin parish, Rev. Paskus, pastor.)

Chicago Tribune (Nov. 30), **Los Angeles Times** (Dec. 5, 10, 12), **Los Angeles Daily News** (Dec. 11), **Chicago American** (Dec. 12), **New York Journal American** (Sept. 10), **The Philadelphia Inquirer** (Dec. 9, 10) and **Pittsburgh Sun-Telegraph** (Dec. 10). Photos, articles, news items on Kersten Committee investigating illegal Soviet seizure of the Baltic States and Communist terror methods, including sworn testimony by eye-witnesses.

Los Angeles Times (Dec. 4). Article "Knowland Doubts Wisdom of Peace Pact with Russia." "He said this nation should certainly not enter such a pact unless Soviet forces are withdrawn from the satellite states of Eastern Europe and the people of East Germany... Lithuania... have the opportunity through free elections to select governments of their own choice."

Newark News, N. J. (Nov 21). Report "Bishops Hit Persecution." "The war against 'all who believe in God,' the prelates said, rages from 'Korea to China and Indo-China; from Russia to the Baltic lands; from Poland and Lithuania to Yugoslavia...' " (From statement **Peter's Chains** issued by Catholic bishops in Washington.)

Pittsburgh Press (Nov 29). Article 'Phony' Stand on Germany Hit by State Dept. "Undersecretary of State Donald B. Lourie tonight branded Moscow's new offer of Big Four talks a 'deceptive' maneuver cloaking unwillingness to negotiate Germany's unification. / Mr. Lourie gave the State Department's estimate of Soviet tactics in an address in Chicago before the national convention of the American Lithuanian Council..."

Newsweek (Dec. 14). "Countrywide: Ticking It Off." "Former President Herbert Hoover told a special House committee investigating Russia's seizure of Estonia, Latvia, and Lithuania that it would take a 'great cataclysm' to free satellite countries from their Red masters. When he visited Baltic countries in 1938, two years before they were taken over by the Reds, he found them making

'astonishing progress' to the embarrassment of next-door Communist Russia."

The Pittsburgh Press (Dec. 3). Photo and caption: "Lithuanian Chamber of Commerce of Pittsburgh was chartered yesterday when Common Pleas Court Judge Russell H. Adams... signed the petition..."

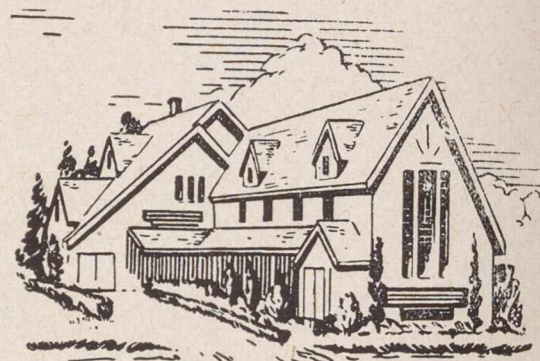
Time Magazine (Dec. 14). "Investigations / The Iron Hee." It happened during the first year of World War II, but the story of the Soviet rape of the Baltic states has never been fully and publicly told. Wisconsin's Republican Representative Charles Kersten, chairman of a special House investigating committee, last week began putting on the record one of the grisliest stories of the grisly century. / At hearings in Washington and Manhattan last week, a string of Baltic refugees told the Kersten Committee what life was like after the 1940 invasion. / (Priest's report). In the prison 'the other inmates and I were subjected to brutish and utterly inhuman treatment... My head was slammed against the wall (until) I collapsed into unconsciousness. My jailers alternated torture and interrogation. All told, I was questioned 18 nights from ten o'clock until four in the morning. During these periods I was always stripped naked and brutally beaten. (One stretch in solitary confinement) lasted for eight days, during which time they gave me neither food nor water... On another occasion, I was stripped to my underwear and locked for twenty hours in a room half filled with ice.' / Mass deportation. A woman who asked not to be named in the press because her husband might still be alive and in Communist hands, told the committee that soon after the Russians marched into Lithuania they began shipping, women and children to Siberia by the carload. Separated from her husband, she spent 17 hungry, nightmarish days traveling eastward in a cattle car packed with 40-odd deportees, 15 of them infants. In Siberia she lived in crude barracks, worked twelve hours a day in a construction gang. / A Lithuanian doctor-farmer, Mykolas Devenis, was shipped to an Arctic labor camp after spending a year in prisons. 'I was assigned to work as a physician,' he said, '(but it) was just sham practicing, because there were no drugs and no facilities... A physician's duties were just to find out whether a man was able to work.' On a diet consisting largely of millet-seed soup and bread adulterated with sawdust, many prisoners died of scurvy and pellagra. Sturdy men in their 20s would sicken within a few months, lose their teeth and break out in unhealing sores. 'The only thing I could do,' said Dr. Devenis,

'(was try to extract vitamin C from) pine needles and pine cones. So I used to cook them in a big kettle, and all the prisoners were given a glass of that concoction to drink every night. (It) was not enough to cure well-developed scurvy.' "

New York Journal American (Oct. 26). Article "Must Control Air to Survive, Warns Kenney," by Gen. George C. Kenney, USAF (Ret.). Lists Lithuania among victim nations to Soviet aggression.

Life (Dec. 21). "Smuggled Films Embarrass Vishinsky... Baltic Investigation Shows How." "Three young and engaging little countries—Lithuania, Latvia and Estonia—were, quite suddenly, blotted out of history (by Russia)... / But last week, like ghost from old graves, the Baltic lands were rising once again to haunt Soviet Russia and, very particularly, Andrei Y. Vishinsky, chief Soviet delegate to the U. N., who had presided over the liquidation of little Latvia."

Bergen Evening Record, Hackensack, N. J. (Oct. 27). Column "It was Today." "Witold, Grand Duke of Lithuania, died, 1430. His defeat of the Teutonic Knights at Gruenwald, or Tannenberg, was one of the decisive battles of the world, after which Poland - Lithuania was regarded as a great power in the West."

Pirma Lietuvių Įstaiga Los Angeles
COWLEY & CASPER
Laidotuvių Namai
935 W. Washington Blvd. PR. 1061

Actors in the play **Sekminių Vainikas**, given by the Los Angeles, Calif., Chapter of B ALF, Jan. 3, 1954.
Los Angeles, Calif. liet. scenos meno mėgėjų grupė, suvaidinusi "Sekminių vainiką" BALFo vietos skyriaus parengime sausio 3 d. šv. Kazimiero parapijos salėje; iš kairės dešinėn: R. Dabšys, D. Pulkauninkaitė, J. Šaltenytė, L. Mačiokaitė, J. Petruškevičius, A. Nausėdienė-De Rosse, V. Mitkutė, S. Makarevičius ir J. Navickas. P. Gasparaičio foto.

LIETUVIU RADIO PROGRAMOS Chicago, Ill.

Sophie Barcus Radio Hours
Chicago - WGES - 1390 kilocycles
Mo. - Fri. 8:45 - 9:30 A. M.
Sat. - 8:30 - 9:30 A. M.
Mondays (Lietuviškos vakaruškos)
7:00 - 8:00 P. M.
Sophie Barcus, 7121 So. Rockwell,
Chicago 29, Ill. - Tel. 42413

MARGUTIS - Kasdieninė Lietuvių Radijo Programa
Cicero - Chicago — WHFC — 1450 kilocycles
Programa kiekvieną vakarą 9:15 val.
Ketvirtadieniais dvi programos: 7:00 ir 9:15
Sekmadieniais 1:00 p. m.
Vedėja - Lilija Vanagaitienė
Margutis - 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telef. GRovehill 6-2242

The Saltimieras Lithuanian Show
Chicago WGES - 5000 Watt - 1390 kc
Monday thru Friday from 8:00 to 8:30 P. M.
No recordings - Live talent only
Paul B. Šaltimieras, Director
6801 So. Talman Ave., Chicago 29, Ill.
Telephone FInancial 0650

Baltimore, Md.

Lietuvių Melodijos Valandėlė
Baltimore, Md. - WBMD - 750 kilocycles
Sekmadieniais 12:30 - 1:00 vidurdienį
Direktorius - Albertas Juškevičius, 4515 Wilmslow
Road, Baltimore 10, Md. Phone Tuxedo 8693
Padėjėjas - Kęstutis Laskauskas, 809 Scott St., Balti-
more 30, Md.

"VYTIES" PLATINIMO VAJUS VISI VYČIAI IR JŲ PRIETELIAI Į DARBĄ!

— Vyčių Centro Valdyba ir "Vyties" Re-
dakcija skelbia "Vyties" platinimo vajų nuo
1953 m. gruodžio 1 d. iki 1954 m. kovo 1 d.
Daugiausia surinkusiems "Vyties" prenume-
ratorių paskirta 13 dovanų: trys dovanos
pinigais - \$25, \$15, \$10 ir dešimt dovanų
knygomis.

— Dovanoms skirti \$50 paaukojo kun. dr.
J. Prunskis, "Draugo" redaktorius, Chicago,
Ill., o dešimt knygų apie Fatimą Mariją kal-
ba pasauliui - kun. Myk. Vembrė, Stoughton,
Mass.

— Tat, vyčiai ir jų prieteliai, aplankykite
visus pažįstamus ir kiekvieną lietuvišką
šeimą! Pasistenkite nuoširdžiai atlikti šį gra-
žų "Vyties" platinimo darbą ir laimėti pa-
skirtas dovanas.

— Tenelieka 1954 metais nė vieno jaunuoi-
lio-ės, kuris neskaitytų įdomiausio jaunimo
žurnalo "Vytis"!

"VYTIS", 395 W. BROADWAY
SO. BOSTON 27, MASS.

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radio Korp. Programa
Boston, Mass. - WBMS - 1090 kilocycles
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 val. per pietus
Muzika, dainos ir Magdutės pasaka
Direktorius S. Minkus
502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO. 80489

Brooklyn, N. Y.

Lithuanian Radio Program
Brooklyn, N. Y. - WWRL - 5000 kilocycles
Saturdays - 2:00 - 3:00 P. M.
Joseph Ginkus, Director
495 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. - Tel. EV. 4-9293

Detroit, Mich.

"Baltic Melodies"
Detroit - WJLB - 1400 kilocycles
Saturdays 8:30 - 9:15 P. M.
Director Helen Rauby
16926 Pinehurst, Detroit 21, Mich.
Telephone UNiversity 1-1072

"Lithuanian Melodies"
Ann Arbor - WPAG - 1050 kilocycles
Sundays 3:00 - 3:30 P. M.
Director Ralph Valatka
15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mich.
Telephone BRoadway 32224

Hillside, N. J.

Memories of Lithuania
Hillside, N. J. - WEVD - 1330 kilocycles
Saturdays - 4:45 - 5:30 P. M.
Director Jack J. Stukas
1264 White St., Hillside, N. J. - Tel. WA. 6-3325

Lietuvis Laikrodininkas ALFREDAS MANAVAS

Pataiso ir išvalo visų rūšių laikrodžius
žymiai pigiau ir geriau, negu kiti laikrodi-
ninkai.

Taip pat pas jį galima pirkti visų firmų
laikrodžių, laikrodžiams apyrankių, žiedų.

Dirbtuvės ir parduotuvės adresas:

8451 S. CRENSHAW BLVD.
LOS ANGELES, CALIF.
Tel. TW. 8024

Jei esi europietis,
skaityk

Vienintelį Europoje išeinantį
lietuvių savaitraštį

Europos Lietuvis

Metams - 6 dol.

Parašykite:

"Europos Lietuvis", 43, Holland Park,
London W. 11, England

Vieną numerį atsiųsime susipažinti

Pittsburgh, Pa.

Lithuanian Catholic Hour
Pittsburgh Pa., - WLOA - 1550 kilocycles
Sundays - 1:30 - 2:00 P. M.
Produced by Knights of Lithuania
Pittsburgh District
WLOA, Braddock, P.

Young Lithuanians of Pittsburgh Radio Program

Pittsburgh, Pa. — WHOD - 860 kilocycles
Sekmadieniais nuo 4:30 iki 5:00 P. M.
Direktorius J. Žilinskas, 2202 Sarah St., Pittsburgh
3, Pa.
Dir. pav. K. Pukas, 1503 Electric Ave., East Pitts-
burgh, Pa.
Programos vedėjas V. Mažeika, 2506 Sylvania Dr.,
Pittsburgh 34, Pa.

Waterbury, Conn.

"Lithuanian Memories"
Waterbury - WWCO - 1240 kilocycles
Saturdays - 6:35 to 7:30 P. M.
Director Dr. M. J. Colney
148 Grand St., Waterbury, Conn.

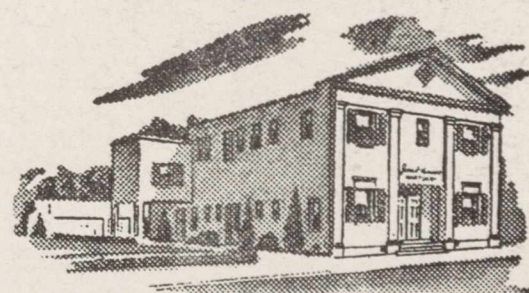
Cleveland, Ohio

Clevelando Lietuvių Radijo Valanda
Cleveland, Ohio - WSRS - 1490 kilocycles
Programa kiekvieną penktadienį 7 val. vak.
Pirm. J. Stempužis, 1152 Dallas Rd., Cleveland 6, Ohio
Telfonas TY. 1-1900.
Programos vedėjas B. Auginas, 1359 E. 94th St. Cle-
veland 3, Ohio, tel. CE. 15904.
Reikalų vedėjas V. Rocevičius, 1319 E. 89 St., Cle-
veland 6, Ohio, tel. RA. 1-9936.

Los Angeles, Calif.

Lithuanian Melody Hour
KOWL - 1580 kilocycles - Santa Monica, Calif.
Saturdays - 10:00 - 10:30 A. M.
Direktorius Bruno Gediminas, 1827 1/2 N. Western Ave.,
Los Angeles 27, Calif. Phone HO. 9-4150
Reikalų vedėjas - George Rudelis, 5027 Zelzak St.,
Encino, Calif.
Programos vedėjas Vladas Bakūnas, 922 W. 36th St.,
Los Angeles 7, Calif. Phone RI 1780.

LIETUVIAMS PATARNAUJA JAU 25 METUS

**JONES & HAMROCK
MORTUARY**
731 W. WASHINGTON BLVD. LOS ANGELES 15
PROSPECT 6091

GOOD REALTY CO.

J. J. BAKUS, *Lithuanian Real Estate Broker*
Multiple Listing Service

4728 So. Normandie Los Angeles 37, Calif.
Office: AXminster 7900 Res.: PLeasant 3-6590

LITHUANIAN REALTY CO.

Real Estate — Loans & Insurance
Fire, Automobile & Other Insurance

CHAS. LUKSIS, Manager
3502 W. Pico Blvd. Phone RE. 8278

Tabash Rug & Carpet Co.

Large Selection of Rugs and Carpets at Reasonable Prices
Al TABASH, Owner — Lithuanian Spoken
5374 W. PICO BLVD., LOS ANGELES, CALIF. Phone WYoming 2725

HELEN'S HOUSE OF BEAUTY

HELEN MOCKUS
PHONE HO. 9-4600

1722 N. WESTERN AVE.
HOLLYWOOD 27, CALIF.

ANTHONY F. SKIRIUS

Agent of REPUBLIC Insurance Co.

Underwriter of Fire, Auto, Liability,
Workmen's Compensation and Other Kind of Insurance

9204 SO. BROADWAY, LOS ANGELES 3, CALIF.
Phone PLymouth 4-1377

**DON VARNO POSTO LEGIONIERIAI
INĖŠA VĖLIAVAS ATIDARANT
LIETUVIŲ KONGRESĄ CHICAGOJE**